

Forslag

til

Patentlov.

Fremsat den 2. november 1966 af *handelsministeren*.

Kapitel I.

Almindelige bestemmelser.

§ 1. Den, som har gjort en opfindelse, som kan udnyttes industrielt, eller den, til hvem opfinderens ret er overgået, har i overensstemmelse med denne lov ret til efter ansøgning at få patent på opfindelsen og derved opnå eneret til erhvervsmæssigt at udnytte den, jfr. § 3.

Stk. 2. Patent meddeles ikke på

- 1) opfindelser, hvis udnyttelse ville stride mod sædelighed eller offentlig orden,
- 2) plantesorter eller dyreracer eller væsentligt biologiske fremgangsmåder til fremstilling af planter eller dyr. Patent kan dog meddeles på mikrobiologiske fremgangsmåder og produkter af sådanne fremgangsmåder.

§ 2. Patent meddeles kun på opfindelser, som ikke er nærliggende i forhold til, hvad der var kendt før patentansøgningens indlevering.

Stk. 2. Som kendt anses alt, hvad der er blevet almindeligt tilgængeligt gennem skrift, foredrag, udnyttelse eller på anden måde. Ligeledes anses indholdet i en tidligere her i landet indgivet patentansøgning som kendt, såfremt denne ansøgning bliver almindeligt tilgængelig i overensstemmelse med reglerne i § 22.

Stk. 3. Patent kan dog meddeles på en opfindelse, uanset at den indenfor de sidste 6 måneder før ansøgningens indlevering er blevet almindeligt tilgængelig, når dette er en følge af,

1) et åbenbart misbrug i forhold til ansøgeren eller nogen, fra hvem hans ret hidrører, eller

2) at ansøgeren eller nogen, fra hvem hans ret hidrører, har forevist opfindelsen på en officiel eller officielt anerkendt international udstilling.

§ 3. Den ved patent opnåede eneret indebærer, at andre end patenthaveren ikke uhjemlet må udnytte opfindelsen erhvervsmæssigt ved anvendelse af en fremgangsmåde, som er beskyttet ved patentet, ved tilvirkning, indførsel, anvendelse, overdragelse, udleje, udlån eller udbud af en genstand, der er beskyttet ved patentet, eller på anden måde.

Stk. 2. Er patent meddelt på en fremgangsmåde til fremstilling af et produkt, omfatter eneretten også de ved anvendelse af fremgangsmåden fremstillede produkter.

Stk. 3. Eneretten omfatter ikke udnyttelsen af genstande, som i strid med eneretten er solgt her i landet i butik eller under tilsvarende forhold, når køberen ved købet ikke vidste eller burde vide, at eneretten krænkedes.

§ 4. Den, som da patentansøgningen blev indleveret, her i landet erhvervsmæssigt udnyttede opfindelsen, må uanset et meddelt patent, fortsætte udnyttelsen med bibeholdelse af dennes almindelige karakter, såfremt udnyttelsen ikke udgjorde et åbenbart misbrug i forhold til ansøgeren eller nogen, fra hvem hans ret hidrører. Sådant ret til udnyttelse tilkommer under

tilsvarende forudsætninger også den, som havde truffet væsentlige foranstaltninger til erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelsen her i landet.

Stk. 2. Den i stk. 1 omhandlede ret kan kun overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori den er opstået, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

§ 5. Uanset at der er meddelt patent på en opfindelse, må andre end patenthaveren udnytte opfindelsen ved brugen af et udenlandsk køretøj, fartøj eller luftfartøj under det pågældende samfærdselsmiddels midlertidige eller tilfældige tilstedeværelse her.

Stk. 2. Handelsministeren kan bestemme, at reservedele og tilbehør til luftfartøjer uanset et meddelt patent må indføres og anvendes her til reparation af luftfartøjer, hjemmehørende i en fremmed stat, der indrømmer tilsvarende rettigheder for danske luftfartøjer.

§ 6. Handelsministeren kan bestemme, at ansøgning om patent på en opfindelse, som tidligere er angivet i en ansøgning om beskyttelse i et fremmed land, i forhold til bestemmelserne i § 2, stk. 1 og 2, og § 4 på begæring skal anses indleveret samtidig med ansøgningen i vedkommende fremmede land.

Stk. 2. Handelsministeren fastsætter de nærmere vilkår for retten til at gøre sådan prioritet gældende.

§ 7. Patenthaveren kan få tillægspatent på en videreudvikling af opfindelsen, såfremt ansøgning herom indleveres, inden ansøgningen om hovedpatentet er blevet almindeligt tilgængelig i overensstemmelse med reglerne i § 22.

Stk. 2. Tillægspatent kan meddeles, uanset at kravet i § 2, stk. 1, ikke er opfyldt i forhold til indholdet af ansøgningen om hovedpatentet. Tillægspatentet ophører at gælde samtidig med hovedpatentet, medmindre andet følger af stk. 3, og kan kun overgå til andre sammen med hovedpatentet.

Stk. 3. Ophører hovedpatentet på grund af, at patenthaveren giver afkald på patentet, eller erklæres patentet ugyldigt, udgør tillægspatentet et selvstændigt patent for den resterende del af patenttiden. Findes der flere tillægspatenter til hovedpatentet,

gælder i så fald det først meddelte tillægspatent som hovedpatent og de øvrige som tillægspatent til dette.

Kapitel II.

Patentansøgninger og deres behandling m. v.

§ 8. Patentmyndigheden er direktoratet for patent- og varemærkevæsenet, der ledes af en direktør.

Stk. 2. Handelsministeren nedsætter et patentankenævntil behandling af klager over patentmyndighedens afgørelser, jfr. §§ 25 og 67. 2 af medlemmerne, heraf formanden, skal opfylde de almindelige betingelser for at kunne beskikkes til landsdommer, medens de øvrige skal være teknisk sagkyndige. Formanden bestemmer under hensyn til den enkelte sags beskaffenhed, hvem og hvor mange af nævnets medlemmer, der skal deltage i sagens behandling.

§ 9. Ansøgning om patent indleveres skriftligt til patentmyndigheden. Ansøgningen skal indeholde en beskrivelse af opfindelsen omfattende tegninger, når sådanne er nødvendige samt en bestemt angivelse af, hvad der søges beskyttet ved patentet (patentkrav). Beskrivelsen skal være så tydelig, at en fagmand på grundlag deraf kan udøve opfindelsen.

Stk. 2. I ansøgningen skal opfinderens navn angives. Søges patent af en anden end opfinderen, skal ansøgeren godtgøre sin ret til opfindelsen.

Stk. 3. Ansøgeren skal betale den fastsatte ansøgningsafgift.

§ 10. I samme ansøgning må ikke søges patent på to eller flere af hinanden uafhængige opfindelser.

§ 11. Søges patent på en opfindelse, som fremgår af en af ansøgeren tidligere indleveret patentansøgning, der ikke er endelig afgjort, skal den senere ansøgning på ansøgerens begæring og på de af handelsministeren fastsatte vilkår anses som indleveret på det tidspunkt, da de akter, hvoraf opfindelsen fremgår, indkom til patentmyndigheden.

§ 12. Har ansøgeren ikke bopæl her i landet, skal han have en herboende fuld-

mægtig, som kan repræsentere ham i alt vedrørende ansøgningen.

§ 13. En ansøgning om patent må ikke ændres således, at patent søges på noget, som ikke fremgik af akterne i ansøgnings-sagen, da ansøgningen blev indleveret, eller på det tidspunkt, da den efter § 14 skal anses for indleveret.

§ 14. Foretager ansøgeren inden 6 måneder fra den dag, da ansøgningen indleveredes, ændring i ansøgningen, skal ansøgningen, hvis han begærer dette, anses som indleveret på det tidspunkt, da ændringen indkom til patentmyndigheden.

Stk. 2. Begæring som i stk. 1 omhandlet kan ikke fremsættes mere end én gang og kan ikke tilbagetages.

§ 15. Har ansøgeren ikke iagttaget de om ansøgningen givne forskrifter, eller finder patentmyndigheden, at der af andre grunde er noget til hinder for at imødekomme ansøgningen, skal ansøgeren underrettes herom og opfordres til inden en nærmere angiven frist at udtale sig eller berigtige ansøgningen.

Stk. 2. Undlader ansøgeren inden fristens udløb at afgive den begærede udtalelse eller at træffe foranstaltninger til berigtigelse af ansøgningen, henlægges denne. Den i stk. 1 nævnte meddelelse skal indeholde oplysning herom.

Stk. 3. Behandlingen af ansøgningen genoptages dog, hvis ansøgeren inden 4 måneder efter udløbet af den fastsatte frist fremkommer med sine ytringer eller træffer foranstaltninger til berigtigelse af ansøgningen samt betaler den fastsatte genoptagelsesafgift.

§ 16. Finder patentmyndigheden også efter at ansøgerens besvarelse er indkommet, noget til hinder for at imødekomme ansøgningen, og har ansøgeren haft lejlighed til at udtale sig om hindringen, skal ansøgningen afslås, medmindre patentmyndigheden finder grund til på ny at give ansøgeren opfordring som omhandlet i § 15, stk. 1.

§ 17. Påstår nogen overfor patentmyndigheden, at han og ikke ansøgeren er beret-

tiget til opfindelsen, kan patentmyndigheden, hvis den finder spørgsmålet tvivlsomt, opfordre ham til inden en nærmere angiven frist at anlægge retssag herom. Efterkommes opfordringen ikke, kan påstanden lades ude af betragtning ved afgørelse af patentansøgningen. Underretning herom skal gives i opfordringen.

Stk. 2. Er der anlagt sag om retten til en opfindelse, på hvilken der søges patent, kan behandlingen af patentansøgningen stilles i bero, indtil retssagen er endelig afgjort.

§ 18. Godtgør nogen over for patentmyndigheden at han og ikke ansøgeren er berettiget til opfindelsen skal patentmyndigheden overføre ansøgningen til ham, såfremt han begærer det. Den, til hvem patentansøgningen således overføres, skal betale ny ansøgningsafgift.

Stk. 2. Er der fremsat begæring om overførelse af en patentansøgning, må ansøgningen ikke henlægges, afslås eller imødekommes, før der er taget endelig stilling til begæringen.

§ 19. Er ansøgningen i overensstemmelse med forskrifterne, og er intet fundet til hinder for meddelelse af patent, godkendes ansøgningen til fremlæggelse i henhold til § 21.

Stk. 2. Efter at ansøgningen er godkendt til fremlæggelse, må patentkravene ikke udvides eller begæring som i § 14 omhandlet fremsættes.

§ 20. Inden 2 måneder efter, at patentmyndigheden har givet ansøgeren underretning om, at ansøgningen er godkendt til fremlæggelse, skal ansøgeren betale den fastsatte trykningsafgift. Sker dette ikke, henlægges ansøgningen. Behandlingen genoptages dog, når ansøgeren inden 4 måneder efter udløbet af fristen betaler trykningsafgiften samt den fastsatte genoptagelsesafgift.

Stk. 2. Søges patent af opfinderen selv, og begærer han inden den i stk. 1, 1. pkt., fastsatte frist fritagelse for betaling af trykningsafgiften, kan patentmyndigheden indrømme sådan fritagelse, når det skønnes, at det vil være forbundet med betydelige vanskeligheder for ham at betale afgiften. Afslås begæringen, anses betaling inden 2 måneder derefter for rettidig.

§ 21. Når trykningsafgift i henhold til § 20 er betalt, eller fritagelse for betaling af trykningsafgift indrømmet, skal patentmyndigheden fremlægge ansøgningen til almindeligt eftersyn for at give almenheden lejlighed til at fremsætte indsigelse imod den. Fremlæggelsen skal bekendtgøres.

Stk. 2. Indsigelse skal fremsættes skriftligt og være kommet frem til patentmyndigheden inden 3 måneder fra bekendtgørelsesdagen.

Stk. 3. Fra det tidspunkt, da ansøgningen fremlægges til almindeligt eftersyn, skal der hos patentmyndigheden kunne fås trykte eksemplarer af beskrivelse og patentkrav. Eksemplarerne skal indeholde oplysning om ansøgeren og om opfinderen.

§ 22. Fra og med den dag, da ansøgningen fremlægges, skal akterne i ansøgnings-sagen holdes tilgængelige for enhver.

Stk. 2. Når 18 måneder er forløbet fra ansøgningsdagen eller, hvis der er begæret prioritet i henhold til § 6, fra den dag, fra hvilken prioriteten er begæret, skal akterne, selv om ansøgningen ikke er fremlagt, holdes tilgængelige for enhver. Er der truffet beslutning om henlæggelse eller afslag, må akterne dog ikke holdes tilgængelige, medmindre ansøgeren begærer genoptagelse eller påklager det meddelte afslag.

Stk. 3. På begæring af ansøgeren skal sagens akter gøres tilgængelige tidligere end foreskrevet i stk. 1 og 2.

Stk. 4. Når akterne bliver tilgængelige i henhold til stk. 2 eller 3, skal bekendtgørelse herom udfærdiges.

Stk. 5. Indeholder et dokument forretningshemmigheder, som ikke angår en opfindelse, på hvilken der søges patent, kan patentmyndigheden, når særlige grunde foreligger, på begæring bestemme, at dokumentet helt eller delvist ikke skal være tilgængeligt. Er sådan begæring indgivet, må dokumentet ikke gøres tilgængeligt, før afgørelse er truffet, eller i det tidsrum, hvori afgørelsen kan påklages. Klage har opsættende virkning.

§ 23. Efter udløbet af den i § 21, stk. 2, fastsatte frist optages ansøgningen til fortsat behandling med henblik på, om ansøgningen skal imødekommes. Ved denne behandling finder bestemmelserne i §§ 15, 16, 17 og 18 tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Er indsigelse fremkommet, skal ansøgeren gøres bekendt med indsigelsen og have lejlighed til at udtale sig om denne.

§ 24. Klage over patentmyndighedens endelige afgørelse af en patentansøgning kan indgives af ansøgeren eller, hvis ansøgningen er imødekommet trods behørigt fremsat indsigelse, af den, som har fremsat indsigelsen. Frafalder sidstnævnte sin klage, kan denne alligevel prøves, når særlige grunde hertil foreligger.

Stk. 2. Afgørelser, hvorved en begæring om genoptagelse i henhold til § 15, stk. 3, eller § 20, stk. 1, er afslået, eller hvorved begæring om overførelse i henhold til § 18 er imødekommet, kan påklages af ansøgeren. Afgørelser, hvorved en begæring om overførelse af ansøgningen er afslået, kan påklages af den, der har fremsat begæringen.

Stk. 3. Afgørelser, hvorved begæring i henhold til § 22, stk. 5, er afslået, kan påklages af den, der har fremsat begæringen.

§ 25. Klage over afgørelser vedrørende ansøgning om patent indgives til patentankenævnet senest 2 måneder efter, at patentmyndigheden har givet den pågældende underretning om afgørelsen. Inden samme frist skal den herfor fastsatte afgift betales. Sker dette ikke, skal klagen afvises.

Stk. 2. Patentankenævnets afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Stk. 3. Søgsmål til prøvelse af afgørelser af patentmyndigheden, som kan påklages til patentankenævnet, kan ikke indbringes for domstolene, forinden patentankenævnets afgørelse foreligger, jfr. dog §§ 52 og 53. Søgsmål til prøvelse af afgørelser, hvorved patentankenævnet afslår en ansøgning om patent, skal anlægges inden 2 måneder efter, at der er givet den pågældende underretning om afgørelsen.

Stk. 4. Bestemmelsen i § 22, stk. 5, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til dokumenter, der indkommer til patentankenævnet.

§ 26. Patent er meddelt, når ansøgning herom er endeligt imødekommet. Når patent er meddelt, skal dette bekendtgøres og patentbrev udfærdiges. Er beskrivelse eller patentkrav ændret i forhold til de i § 21, stk. 3, nævnte eksemplarer, skal trykte

eksemplarer i deres endelige form kunne fås hos patentmyndigheden. Patenthaveren og opfinderen skal angives i disse eksemplarer.

Stk. 2. Bliver en ansøgning, som er tilgængelig for enhver, endeligt afslået eller henlagt, skal bekendtgørelse herom udfærdiges.

§ 27. Meddelte patenter indføres i et patentregister, der føres af patentmyndigheden.

Kapitel III.

Nordisk patentansøgning.

§ 28. Regeringen kan indgå overenskomst med Finland, Norge og Sverige om, at patent på en opfindelse skal kunne meddeles for Danmark, Finland, Norge og Sverige eller for 3 af disse lande på grundlag af ansøgning om patenterne i et af de lande, som ansøgningen omfatter (nordisk patentansøgning).

Stk. 2. Indgås en sådan overenskomst, skal bestemmelserne i §§ 29-38 finde anvendelse.

§ 29. En nordisk patentansøgning, der indleveres her i landet, skal foruden patent i Danmark angå patent i Finland, Norge og Sverige eller 2 af disse lande.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte ansøgninger behandles og afgøres efter de regler, som gælder for andre patentansøgninger, der indleveres her, med de afvigelser, som følger af dette kapitel. Et patent, der meddeles på grundlag af en sådan ansøgning, har her i landet samme gyldighed som andre her meddelte patenter.

Stk. 3. Meddeles på grundlag af en nordisk patentansøgning i Finland, Norge eller Sverige patent for Danmark, gælder patentet her i landet, som om det var meddelt her.

Stk. 4. Er patent meddelt i Finland, og foreligger beskrivelse og patentkrav både på svensk og på finsk, og er der ikke overensstemmelse mellem disse tekster, omfatter beskyttelsen her i landet kun det, som fremgår af begge tekster. Beskyttelsens omfang bestemmes dog alene af den svenske tekst, såfremt denne er afgørende i Finland.

§ 30. Ved behandling af en nordisk patentansøgning her i landet finder bestem-

melsen i § 2, stk. 2, sidste pkt., tilsvarende anvendelse med hensyn til patentansøgninger, der tidligere er indleveret i et andet af ansøgningen omfattet land.

Stk. 2. Ved behandlingen af patentansøgninger, der alene omfatter Danmark, finder den nævnte bestemmelse tilsvarende anvendelse med hensyn til nordiske patentansøgninger, som er indleveret i Finland, Norge eller Sverige, og som omfatter Danmark.

§ 31. Omfatter en nordisk patentansøgning her i landet også Finland, må den ikke godkendes til fremlæggelse, før beskrivelse og patentkrav foreligger også på finsk.

§ 32. De trykte eksemplarer af beskrivelse og patentkrav, som er omhandlet i § 21, stk. 3, skal angive de lande, som en nordisk patentansøgning omfatter. Når ansøgningen er godkendt til fremlæggelse her i landet, skal sådanne eksemplarer fremsendes til patentmyndighederne i de øvrige af ansøgningen omfattede lande for der at gøres tilgængelige for enhver.

§ 33. Når en nordisk patentansøgning, der er indleveret i et andet land, og som omfatter Danmark, fremlægges i det andet land, skal den samtidig fremlægges hos patentmyndigheden her i landet. Bekendtgørelse skal udfærdiges herom.

Stk. 2. De trykte eksemplarer af beskrivelse og patentkrav skal kunne fås hos patentmyndigheden her i landet.

§ 34. Indsigelse mod en nordisk patentansøgning, der er indleveret her i landet, kan inden for den i § 21 fastsatte frist indgives enten hos patentmyndigheden her i landet eller hos patentmyndigheden i et andet af ansøgningen omfattet land.

Stk. 2. Indkommer der til patentmyndigheden her i landet en indsigelse mod en nordisk patentansøgning, der behandles i et andet land, skal patentmyndigheden uden ophold oversende dokumentet til patentmyndigheden i det pågældende land med angivelse af, hvilken dag det indkom.

§ 35. En nordisk patentansøgning, der er indleveret her i landet, og som omfatter Danmark, Finland, Norge og Sverige, kan ændres til en nordisk patentansøgning for Danmark og 2 af de øvrige lande.

Stk. 2. En nordisk patentansøgning, der er indleveret her i landet, kan ændres til en særlig patentansøgning for Danmark.

Stk. 3. Foretages den i stk. 2 nævnte ændring, eller tilbagetages ansøgningen hos patentmyndigheden her i landet, kan ansøgeren videreføre den som særlig ansøgning i et andet af ansøgningen omfattet land i overensstemmelse med reglerne i vedkommende lands lov. Vil ansøgeren videreføre ansøgningen, skal han samtidig med ændringen eller tilbagetagelsen afgive erklæring herom til patentmyndigheden her i landet.

Stk. 4. Er akterne vedrørende den pågældende ansøgning tilgængelige for enhver, skal der ske bekendtgørelse om ændring i henhold til stk. 2, om tilbagetagelse og om erklæring i henhold til stk. 3. Er sådan erklæring afgivet, skal dette tillige angives i den bekendtgørelse, der udfærdiges i henhold til § 21, stk. 1.

§ 36. Ændres en nordisk patentansøgning, der er indleveret i et andet land, og som omfatter Danmark, til en patentansøgning for vedkommende land, eller tilbagetages ansøgningen, og har ansøgeren erklæret, at han agter at videreføre ansøgningen som særlig patentansøgning for Danmark, skal ansøgningen behandles af patentmyndigheden her i landet, såfremt ansøgeren inden 2 måneder fra ændringen eller tilbagetagelsen gør anmeldelse herom hos den danske patentmyndighed. Var akterne vedrørende den pågældende ansøgning tilgængelige for enhver, skal der ske bekendtgørelse om anmeldelsen.

Stk. 2. Ansøgninger, der optages til behandling i henhold til stk. 1, skal behandles og afgøres, som om de oprindeligt var indleveret her som alene vedrørende Danmark. Ansøgeren skal dog, selv om han har betalt ansøgningsafgift i det land, hvor ansøgningen indleveredes, her betale foreskrevne ansøgningsafgift.

§ 37. Bevilges en her indleveret nordisk patentansøgning, skal det af patentbrevet fremgå, for hvilke lande patentet er meddelt.

§ 38. Handelsministeren kan efter overenskomst med vedkommende land bestemme, at nordiske patentansøgninger, der

indleveres her i landet, under nærmere angivne forudsætninger skal overføres til behandling hos patentmyndigheden i et andet land, som omfattes af ansøgningen. Sådan overførelse kan ikke omfatte ansøgninger, der er indleveret af nogen, som er bosat her i landet.

Stk. 2. Handelsministeren kan endvidere efter overenskomst med vedkommende land bestemme, at nordiske patentansøgninger, der er indleveret i et andet land, og som omfatter Danmark, kan overføres til behandling hos patentmyndigheden her i landet. Sådanne ansøgninger behandles som om de var indleveret her.

Kapitel IV.

Patentets omfang og gyldighedstid.

§ 39. Patentbeskyttelsens omfang bestemmes af patentkravene. Til forståelse af patentkravene kan vejledning hentes fra beskrivelsen.

§ 40. Et meddelt patent kan opretholdes indtil 17 år er forløbet fra den dag, da patentansøgningen blev indleveret, jfr. § 51.

Kapitel V.

Årsafgifter.

§ 41. For et patent, der ikke er tillægs-patent, skal betales en nærmere fastsat årsafgift for hvert år regnet fra den dag, patentansøgningen blev indleveret (patentår).

Stk. 2. Er et tillægspatent overgået til at være selvstændigt patent i overensstemmelse med bestemmelserne i § 7, stk. 3, skal årsafgifter fra og med det nærmest følgende patentår betales med det beløb, som skulle være betalt for hovedpatentet, såfremt dette fortsat var gældende.

§ 42. 2 måneder efter patentets meddelelse forfalder afgiften for patentår, der er påbegyndt før dette tidspunkt. Afgifter for senere patentår forfalder den første dag i det pågældende patentår. Årsafgift kan ikke betales før patentets meddelelse og kan tidligst betales 6 måneder inden det pågældende patentårs begyndelse.

Stk. 2. Indehaves patentet af opfinderen, og begærer han senest den dag, da årsafgift første gang forfalder, henstand med betaling

af årsafgifter, kan patentmyndigheden meddele ham sådan henstand, dog højst indtil 3 år fra patentets meddelelse, når det skønnes, at det ville være forbundet med betydelige vanskeligheder for ham at betale årsafgiften. Afslås begæringen, anses betaling inden 2 måneder derefter for rettidig.

Stk. 3. Årsafgiften kan med den fastsatte forhøjelse betales inden 6 måneder efter patentårets begyndelse eller, hvis afgiften vedrører patentår, der er påbegyndt før patentets meddelelse, efter sidstnævnte tidspunkt. Årsafgift med hvis betaling der er givet henstand efter stk. 2, kan med den nævnte forhøjelse betales inden 6 måneder efter det tidspunkt, til hvilket henstand er givet.

Kapitel VI.

Licens, overdragelse m. v.

§ 43. Har patenthaveren givet en anden ret til erhvervsmæssigt at udnytte opfindelsen (licens), kan licenshaveren ikke overdrage denne ret til andre, medmindre andet måtte være aftalt.

§ 44. Er et patent overgået til en anden, eller licens givet, skal dette på begæring indføres i patentregistret.

Stk. 2. Godtgøres det, at en registreret licens er ophørt, skal licensen slettes af registret.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder også for tvangslicens og rettigheder i henhold til § 53, stk. 2.

Stk. 4. Søgsmål vedrørende et patent kan altid anlægges mod den, som i registret er indført som patenthaver, og meddelelse fra patentmyndigheden kan sendes til ham.

§ 45. Hvis en patenteret opfindelse, når der er forløbet 3 år fra patentets meddelelse og 4 år fra patentansøgningens indlevering, ikke udøves her i landet i et rimeligt omfang, kan den, som her i landet vil udøve opfindelsen, opnå tvangslicens dertil, med mindre der foreligger skellig grund til undladelsen.

Stk. 2. Handelsministeren kan under forudsætning af gensidighed bestemme, at udøvelse i et fremmed land ved anvendelsen af bestemmelsen i stk. 1 skal sidestilles med udøvelse her i landet.

§ 46. Indehaveren af patent på en opfindelse, hvis udnyttelse er afhængig af et en anden tilhørende patent, kan opnå tvangslicens til udnyttelse af den ved det sidstnævnte patent beskyttede opfindelse, hvis det under hensyn til den førstnævnte opfindelses betydning eller af andre særlige grunde må anses for rimeligt.

Stk. 2. Indehaveren af patentet på den opfindelse, til hvis udnyttelse der er meddelt tvangslicens i medfør af bestemmelsen i stk. 1, kan opnå tvangslicens til udnyttelse af den anden opfindelse, med mindre særlige hensyn taler imod det.

§ 47. Når tungtvejende almene interesser gør det påkrævet, kan den, der erhvervsmæssigt vil udnytte en opfindelse, på hvilken en anden har patent, få tvangslicens hertil.

§ 48. Den, som, da en patentansøgning blev gjort tilgængelig for enhver, her i landet erhvervsmæssigt udnyttede den opfindelse, på hvilken patent søges, kan, hvis ansøgningen fører til patent, få tvangslicens til udnyttelsen, når ganske særlige grunde taler herfor, og han ikke havde kendskab til ansøgningen og ej heller med rimelighed har kunnet skaffe sig sådant kendskab. Sådant ret tilkommer under tilsvarende forudsætninger også den, som havde truffet væsentlige foranstaltninger til erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelsen her i landet.

Stk. 2. Sådant tvangslicens kan omfatte tiden forud for patentets meddelelse.

§ 49. Tvangslicens må kun meddeles den, som kan antages at være i stand til at udnytte opfindelsen på rimelig og forsvarlig måde og i overensstemmelse med licensen.

Stk. 2. Tvangslicens er ikke til hinder for, at patenthaveren selv udnytter opfindelsen eller meddeler licens til andre. Tvangslicensen kan kun overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori den udnyttes, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

§ 50. Sø- og Handelsretten i København afgør i første instans, om tvangslicens skal meddeles og bestemmer ligeledes, i hvilket omfang opfindelsen må udnyttes samt fastsætter vederlaget og de øvrige vilkår for tvangslicensen. For så vidt forholdene måtte ændre sig væsentligt, kan retten på begæring af hver af parterne ophæve licensen eller fastsætte nye vilkår for denne.

Kapitel VII.

Patentets ophør m. v.

§ 51. Betales årsafgift ikke i overensstemmelse med reglerne i §§ 41 og 42, bortfalder patentet fra og med begyndelsen af det patentår, for hvilket afgift ikke er betalt.

Stk. 2. Et patent, der er bortfaldet i henhold til bestemmelsen i stk. 1, kan af patentmyndigheden sættes i kraft på ny, når patenthaverens unkladelse af at betale afgiften findes undskyldelig. Ansøgning om, at patentet må blive sat i kraft på ny, skal fremsættes skriftligt over for patentmyndigheden uden ophold og inden 6 måneder efter den dag, da afgiften senest skulle have været betalt, jfr. § 42, stk. 3. Inden udløbet af den nævnte frist skal årsafgiften med den fastsatte forhøjelse og ikraftsættelsesafgift være betalt. Om ansøgningen finder bekendtgørelse sted.

Stk. 3. Den, som efter at patentet er bortfaldet, men før ansøgning om fornyet ikraftsættelse er bekendtgjort, her i landet har påbegyndt en erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelsen eller foretaget væsentlige foranstaltninger til sådan udnyttelse, har, hvis patentet sættes i kraft på ny, ret som i § 4 anført.

§ 52. Er patent meddelt i strid med § 1 eller § 2, kan patentet ved dom kendes ugyldigt. Et patent kan dog ikke kendes ugyldigt i dets helhed af den grund, at patenthaveren var blot delvis berettiget til patentet.

Stk. 2. Sagen kan bortset fra de i stk. 3 nævnte tilfælde rejses af enhver.

Stk. 3. Sager, som begrundes med, at patent er meddelt en anden end den, der i henhold til § 1 er berettiget hertil, kan alene rejses af den, der påstår sig berettiget til patentet. Sagen skal rejses inden et år efter, at den berettigede har fået kundskab om patentets meddelelse og de øvrige forhold, på hvilke søgsmålet støttes. Var patenthaveren i god tro, da patentet blev meddelt, eller da han erhvervede patentet, kan sagen ikke rejses senere end 3 år efter patentets meddelelse.

§ 53. Er patent meddelt en anden end den, der i henhold til § 1 er berettiget dertil, skal retten, hvis der nedlægges påstand derom af den berettigede, overføre patentet til

denne. Bestemmelserne i § 52, stk. 3, om tidspunktet for sagens anlæg finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Den, hvem patentet frakendes, er når han i god tro her i landet erhvervsmæssigt har udnyttet opfindelsen eller truffet væsentlige foranstaltninger hertil, berettiget til mod rimeligt vederlag og i øvrigt på rimelige vilkår at fortsætte den påbegyndte eller iværksætte den planlagte udnyttelse med bibeholdelse af dennes almindelige karakter. Sådan ret tilkommer under samme forudsætninger også indehavere af registrerede licensrettigheder.

Stk. 3. Rettigheder i henhold til stk. 2 kan kun overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori de udnyttes, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

§ 54. Giver patenthaveren skriftligt over for patentmyndigheden afkald på patentet, skal patentmyndigheden erklære patentet for ophævet.

Stk. 2. Er der rejst søgsmål om overførelse af patent, kan patentet ikke erklæres ophævet, før søgsmålet er endelig afgjort.

§ 55. Når et patent er bortfaldet eller erklæret ophævet eller ved endelig dom erklæret ugyldigt eller overført til en anden, skal patentmyndigheden udfærdige bekendtgørelse herom. Bekendtgørelse skal ligeledes udfærdiges, når der er truffet endelig afgørelse af en ansøgning om, at et bortfaldet patent må blive sat i kraft på ny.

Kapitel VIII.

Pligt til at give oplysning om patent.

§ 56. En patentansøger, som over for en anden påberåber sig en ansøgning om patent, inden akterne vedrørende ansøgningen er blevet tilgængelige for enhver, er pligtig på begæring at give den pågældende adgang til at gøre sig bekendt med akterne i ansøgningssagen.

Stk. 2. Den, som enten ved direkte henvendelse til en anden eller i annoncer eller ved påskrift på varer eller deres indpakning eller på anden måde angiver, at patent er ansøgt eller meddelt, uden samtidig at angive patentets eller ansøgningens nummer, er pligtig uden unødigt ophold at give den, der begærer det, sådan oplysning. Angives det vel ikke udtrykkeligt, at patent er ansøgt

eller meddelt, men er oplysningen egnet til at fremkalde den opfattelse, at dette er tilfældet, skal der på begæring uden unødigt ophold gives oplysning om, hvorvidt patent er ansøgt eller meddelt.

Kapitel IX.

Straf- og erstatningsansvar m. v.

§ 57. Gør nogen indgreb i den eneret, som patent medfører (patentindgreb), og sker dette forsætligt, straffes han med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte i indtil 3 måneder.

Stk. 2. Er overtrædelse begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

Stk. 3. Påtale sker ved den forurettede.

§ 58. Den, som forsætligt eller uagtsomt begår patentindgreb, er pligtig at udrede rimeligt vederlag for udnyttelsen af opfindelsen samt erstatning for den yderligere skade, som indgrebet måtte have medført.

Stk. 2. Begår nogen patentindgreb, uden at det sker forsætligt eller uagtsomt, og har han derved haft vinding, er han, om og i det omfang, det skønnes rimeligt, pligtig at udrede vederlag og erstatning efter bestemmelserne i stk. 1, dog ikke udover den vinding, han må antages at have haft ved patentindgrebet.

§ 59. Foreligger patentindgreb, kan retten, i den udstrækning det skønnes rimeligt, efter påstand træffe bestemmelser til forebyggelse af misbrug af produkter, der er fremstillet i henhold til den patenterede opfindelse eller af apparat, redskab eller andet, hvis anvendelse ville indebære patentindgreb. Det kan således bestemmes, at genstanden skal ændres på nærmere angivet måde eller tilintetgøres eller, hvor det drejer sig om en patentbeskyttet genstand, udleveres til den forurettede mod vederlag. Dette gælder dog ikke over for den, som i god tro har erhvervet den pågældende genstand eller erhvervet rettigheder herover, og som ikke selv har begået patentindgreb.

Stk. 2. Når ganske særlige grunde dertil foreligger, kan retten, uanset bestemmelsen i stk. 1, efter påstand meddele tilladelse til at råde over de i stk. 1 nævnte produkter,

apparater, redskaber og andet i patentets gyldighedstid eller en del af denne mod rimeligt vederlag og i øvrigt på rimelige vilkår.

§ 60. Udnytter nogen uhjemlet erhvervs-mæssigt en opfindelse, efter at akterne i ansøgningssagen er gjort tilgængelige for enhver, og fører ansøgningen til patent, finder bestemmelserne om patentindgreb tilsvarende anvendelse. Dette gælder dog ikke bestemmelsen i § 57. Erstatning for skade som følge af indgreb, der er sket før bekendtgørelsen om ansøgningens fremlægelse efter § 21, er den pågældende kun pligtig at udrede i det i § 58, stk. 2, angivne omfang.

Stk. 2. Forældelse af erstatningskrav efter stk. 1 indtræder tidligst 1 år efter patentets meddelelse.

§ 61. I sager om patentindgreb kan kun gøres gældende, at patentet er ugyldigt, dersom påstand om, at patentet kendes ugyldigt, nedlægges over for patenthaveren, eventuelt efter at denne er tilstævnet efter reglerne i § 63, stk. 4. Kendes patentet ugyldigt, kommer bestemmelserne i §§ 57-60 ikke til anvendelse.

§ 62. Den, som i de i § 56 nævnte tilfælde undlader at efterkomme, hvad der påhviler ham, eller giver urigtig oplysning, straffes med bøde, for så vidt ikke strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, og er pligtig at erstatte derved forvoldt skade i det omfang, dette skønnes rimeligt.

Stk. 2. Bestemmelserne i § 57, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse.

§ 63. Den, der anlægger sag om et patents ugyldighed, om overførelse af et patent eller om tvangslicens, skal samtidig meddele dette til patentmyndigheden samt i anbefalet postforsendelse give meddelelse om sagsanlægget til enhver i patentregistret indført licenshaver, hvis adresse er angivet i registret. En licenshaver, der vil anlægge sag om indgreb i patentet, skal på tilsvarende måde give meddelelse herom til patenthaveren, såfremt dennes adresse er angivet i registret.

Stk. 2. Dokumenterer sagsøgeren ikke på sagens første tægtedag, at meddelelse som i stk. 1 angivet har fundet sted, kan retten

fastsætte en frist til opfyldelse af betingelserne i stk. 1. Oversiddes den fastsatte frist, afvises sagen.

Stk. 3. I sager om patentindgreb, anlagt af patenthaveren, skal sagsøgte give meddelelse efter reglerne i stk. 1 til patentmyndigheden og registrerede licenshavere, såfremt han vil nedlægge påstand om, at patentet kendes ugyldigt. Bestemmelsen i stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, således at påstanden om, at patentet kendes ugyldigt, afvises, hvis den fastsatte frist oversiddes.

Stk. 4. I sager om patentindgreb, anlagt af en licenshaver, kan sagsøgte tilstævne patenthaveren uden hensyn til dennes værneting for over for ham at nedlægge påstand om, at patentet kendes ugyldigt. Bestemmelserne i retsplejelovens kap. 34 finder tilsvarende anvendelse.

§ 64. Nedennævnte søgsmål skal anlægges ved landsret i første instans:

1) søgsmål vedrørende retten til en opfindelse, der er genstand for ansøgning om patent,

2) søgsmål om meddelelse af patent, jfr. § 25, stk. 3,

3) søgsmål om et patents ugyldighed eller om overførelse af patent, jfr. §§ 52 og 53, samt om rettigheder i henhold til § 53, stk. 2,

4) søgsmål om rettigheder i henhold til § 4 og § 51, stk. 3,

5) søgsmål vedrørende patentindgreb samt

6) søgsmål om overdragelse af patent og sager vedrørende frivillig licens.

Stk. 2. Ansøgere og patenthavere, der ikke er bosat her i landet, anses i sager, der anlægges efter denne lov, for at have hjemting i København.

§ 65. Udskrift af domme i de i § 64, stk. 1, omhandlede sager tilstilles patentmyndigheden ved rettens foranstaltning.

Kapitel X.

Forskellige bestemmelser.

§ 66. En patenthaver, der ikke har bopæl her i landet, skal have en her bosat, i patentregistret indført fuldmægtig, som på hans vegne kan modtage forkyndelser og andre meddelelser vedrørende patentet.

Stk. 2. Har patenthaveren ikke sådan fuldmægtig, kan forkyndelser m. v. ske på den i retsplejelovens § 160, stk. 2, angivne måde.

Stk. 3. Handelsministeren kan under forudsætning af gensidighed bestemme, at reglerne i stk. 1 ikke skal finde anvendelse over for patenthavere, der er hjemmehørende i andre lande, eller som har en i disse lande bosat, i patentregistret her i landet indført fuldmægtig, der på hans vegne kan modtage forkyndelser og andre meddelelser m. v.

§ 67. Klage over patentmyndighedens afgørelser i medfør af § 44 eller § 51, stk. 2, kan af patenthaveren indgives til patentankenævnet senest 2 måneder efter, at der er givet ham underretning om afgørelsen. Andre, der har interesse i den pågældende afgørelse, kan senest 2 måneder efter, at afgørelsen er kundgjort, indgive tilsvarende klage.

Stk. 2. Inden den i stk. 1 nævnte frist skal den for klagen fastsatte afgift betales. Sker dette ikke, skal klagen afvises.

§ 68. Handelsministeren fastsætter størrelsen m. v. af de i loven omhandlede afgifter samt gebyrer for ekspeditioner m. v.

Stk. 2. For så vidt angår årsafgifter, jfr. § 41, kan handelsministeren bestemme, at et eller flere af de første patentår skal være afgiftsfrie.

§ 69. Handelsministeren fastsætter nærmere forskrifter om patentansøgninger og deres behandling, om patentregistrets indretning og førelse, om patenttidendes udgivelse og indhold samt om patentmyndighedens og patentankenævnets forretningsgang. Det kan herunder bestemmes, at patentmyndighedens journaler over indkomne ansøgninger skal være tilgængelige for enhver.

Stk. 2. Handelsministeren kan bestemme, at patentmyndigheden på begæring af et andet lands myndighed kan give denne oplysning om behandlingen af her indleverede patentansøgninger, samt at patentmyndigheden ved afgørelsen af, om betingelserne for patenterbarhed foreligger, kan godtage nyhedsundersøgelser, som i denne henseende har fundet sted ved tilsvarende myndighed i et andet land eller ved en international institution.

Stk. 3. Handelsministeren kan endvidere bestemme, at ansøgere, der tidligere i et andet land har indgivet en tilsvarende ansøgning om patent, af patentmyndigheden kan opfordres til inden en vis frist at give oplysning om det resultat af nyhedsundersøgelsen, der er meddelt ham af vedkommende lands patentmyndighed.

§ 70. På opfindelser, der vedrører krigsmateriel eller fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel, kan der meddeles hemmeligt patent i overensstemmelse med de herom givne særlige regler.

Kapitel XI.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

1. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1967. Samtidig ophæves patentloven, jfr. lov-bekendtgørelse nr. 361 af 19. december 1958. Endvidere ophæves § 4 i lov nr. 142 af 29. april 1955 om arbejdstageres opfindelser.

Stk. 2. Patent på opfindelser af næringsmidler og lægemidler kan dog først meddeles efter et af handelsministeren fastsat senere tidspunkt.

2. Loven finder med de i det følgende angivne undtagelser også anvendelse på patenter, der er meddelt i henhold til den hidtidige lovgivning, og patenter, der meddeles i henhold til den hidtidige lovgivning.

Stk. 2. Er der inden lovens ikrafttræden i henhold til den hidtidige lovs § 6 erhvervet ret til at udnytte en opfindelse, bevares denne ret, uanset om betingelserne i denne lovs § 4 er opfyldt.

3. Patent, der er meddelt eller meddeles i henhold til den hidtidige lovgivning, kan kun kendes ugyldigt i overensstemmelse med bestemmelserne i den hidtidige patentlovs § 24.

4. Den, som ved lovens ikrafttræden her i landet erhvervsmæssigt udnytter en opfindelse, på hvilken der ikke kunne meddeles patent i henhold til den hidtidige patentlovs § 1, eller som har truffet væsentlige foranstaltninger til en sådan udnyttelse, er berettiget til at fortsætte udnyttelsen i overensstemmelse med reglerne i denne lovs § 4 uanset om han påbegyndte udøvelsen eller traf foranstaltninger hertil, efter at

patentansøgning er indleveret, og uanset om der senere meddeles patent på opfindelsen.

Stk. 2. Den, som ved lovens ikrafttræden her i landet erhvervsmæssigt udnytter en opfindelse, på hvilken den anden har patent, uden herved at overtræde bestemmelserne i den hidtidige patentlovs § 5, er berettiget til at fortsætte udnyttelsen med bibeholdelse af dennes almindelige karakter. Sådan ret tilkommer under tilsvarende forudsætninger også den, som inden nævnte tidspunkt har truffet væsentlige foranstaltninger til en sådan udnyttelse af opfindelsen her i landet. Retten kan kun overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori den er opstået, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

5. Er inden lovens ikrafttræden en opfindelse blevet almindeligt tilgængelig som følge af foranstaltninger foretaget af ansøgeren eller nogen, fra hvem han afleder sin ret, og er patentansøgningen indleveret senest den 1. januar 1968, skal alene § 1, stk. 2, nr. 3, i den hidtidige patentlov finde anvendelse ved afgørelsen af, hvorvidt patent kan meddeles uanset de nævnte foranstaltninger, eller hvorvidt et patent skal betragtes som ugyldigt.

6. Ansøgninger, der ved den nye lovs ikrafttræden er under behandling hos patentmyndigheden, skal behandles og afgøres efter bestemmelserne i den hidtidige lovgivning, såfremt der er meddelt ansøgeren underretning om, at bekendtgørelse i henhold til den hidtidige patentlovs § 16 kan finde sted.

7. Ansøgninger, der er indleveret før lovens ikrafttræden, må uanset bestemmelserne i § 22 ikke holdes tilgængelig for enhver før 6 måneder efter ikrafttrædelsen, medmindre ansøgningen forinden fremlægges, eller ansøgeren fremsætter begæring om, at ansøgningen holdes tilgængelig.

8. Årsafgift for patentår, der begynder inden den 1. januar 1968, skal betales i henhold til reglerne i den hidtidige patentlov.

9. For tillægspatent, der er meddelt før nærværende lovs ikrafttræden, gælder bestemmelserne om tillægspatent i den hidtidige lov i stedet for den nye lovs § 7, stk. 2, 2. pkt., og stk. 3 samt § 41, stk. 2.

Bemærkninger til lovforslaget.

I folketingsåret 1965-66 fremsatte handelsministeren i folketinget forslag til patentlov, Folketingstidende 1965-66, tillæg A, sp. 2409 og folketingets forhandlinger, sp. 5230-5241 og sp. 5812-5846.

Praktisk taget ligelydende lovforslag er fremsat i Finland, Norge og Sverige.

Lovforslaget blev efter første behandling i folketinget henvist til et udvalg, Folketingstidende 1965-66, folketingets forhandlinger, sp. 5846.

Ved lovforslagets fremsættelse var det ikke påregnet, at forslaget kunne gennemføres i folketings-samlingen 1965-66, men da forslagets bestemmelser om nordisk patent forudsætter væsentlig nordisk enighed, ønskede man at skabe mulighed for forhandlinger mellem de udvalg, der var nedsat af de 4 nordiske parlamenter til behandling af lovforslagene.

Efter svensk indbydelse har der været afholdt et møde den 29.-30. august 1966 i Stockholm mellem repræsentanter for de af de nordiske parlamenter nedsatte udvalg. På dette møde blev der foretaget en gennemgang af væsentlige principielle spørgsmål i forbindelse med patentlovforslaget.

Man var enige om, at det oprindeligt foreslåede ikrafttrædelsestidspunkt ikke kan fastholdes, men at man vil stille imod, at lade lovene træde i kraft den 1. juli 1967. Kapitel XI, punkt 1, i det foreliggende forslag er ændret i overensstemmelse hermed.

Endvidere er i § 25, stk. 3, tilføjet en henvisning til §§ 52 og 53 for at tydeliggøre, at søgsmål i henhold til disse bestemmelser ikke forudsætter, at spørgsmålet forud er afgjort af patentanknævnet.

Bortset herfra fremsættes lovforslaget i samme skikkelse som i sidste folketingsår og med lige-lydende bemærkninger, der følger nedenfor:

På foranledning af det fælles-nordiske udvalg for økonomisk samarbejde nedsattes der i årene 1949-50 en nordisk komité med den opgave at iværksætte en forberedende undersøgelse af mulighederne for et nordisk patentfællesskab. Komiteen, der bestod af repræsentanter for Danmark, Norge og Sverige, afgav i slutningen af 1952 ligelydende betænkninger til myndighederne i de 3 lande, for Danmarks vedkommende „Betænkning med forberedende undersøgelse og forslag vedr. nordisk patentsamarbejde“. Komiteen undersøgte mulighederne for et administrativt samarbejde mellem de nordiske lande på dette område og redegjorde for en række forskellige muligheder, idet man dog særlig pegede på et system

med nordiske patenter, som efter komiteens mening burde underkastes en nærmere undersøgelse.

Efter at betænkningen var sendt til udtalelse hos en række interesserede myndigheder og erhvervsorganisationer, blev spørgsmålet om et nordisk patentfællesskab behandlet på Nordisk Råds møde i Oslo i 1954 med det resultat, at rådet den 18. august 1954 henstillede til regeringerne i Danmark, Island, Norge og Sverige snarest at søge gennemført et system med nordiske patenter. Finland var den gang ikke repræsenteret i rådet, men blev senere indbudt til at deltage i det arbejde, som iværksattes efter rådets henstilling. Herefter blev der i Danmark, Island, Norge og Sverige udpeget komiteer til fortsat undersøgelse af spørgsmålet om nordiske patenter. Island har ikke ønsket at deltage i arbejdet, men den islandske regering er af den danske komité holdt løbende underrettet om arbejdets gang.

I marts 1962 udsendte komiteerne en fælles foreløbig betænkning, der af komiteerne forelagdes til udtalelse hos interesserede institutioner og organisationer i alle 4 lande, og efter en fornyet behandling på grundlag af de således indhente- de udtalelser har komiteerne i december 1963 afgivet en endelig betænkning: Nordisk patentlovgivning, nordiske betænkninger nr. 6 1963.

Komiteernes forslag angår et system med såkaldte nordiske patentansøgninger. Da dette system forudsætter, at patentlovgivningen i de nordiske lande i de væsentlige dele er enslydende, har komiteerne optaget patentlovgivningen i dens helhed til revision, hvilket også er anset nødvendigt af hensyn til den udvikling, der er sket, efter at de nugældende love blev til. Betænkningen indeholder derfor forslag til nye patentlove for Danmark, Finland, Norge og Sverige. For at systemet med nordiske patentansøgninger skal kunne gennemføres på den foreslåede måde, må de nye patentlove være overensstemmende i alt, hvad der vedrører bevilligelse af patent, og disse dele af forslagene er da også helt enslydende. Også de iøvrigt i forslagene indeholdte civile retlige bestemmelser er i alt væsentlig overensstemmende, ikke blot i det saglige indhold, men også i udformningen. Derimod har de strafferetlige og processuelle regler ikke i samme grad kunnet gøres ensartede, idet der har måttet tages hensyn til forskellighederne i de straffe- og procesretlige systemer i de forskellige lande.

Systemet med nordiske patentansøgninger, der savner modstykke såvel i andre landes patentlovgivninger som på andre retsområder, indebærer, at

den, som vil have patent på en opfindelse i alle de nordiske lande, kan indgive en ansøgning derom i et af landene, primærlandet. På grundlag af denne ansøgning bevilges i primærlandet patent ikke bare for dette land, men også for de øvrige lande, sekundærlandene. De for hvert land meddelte patenter sidestilles med sædvanlige nationale patenter og er altså lige så uafhængige af hinanden, som om de var meddelt efter en særlig patentansøgning i hvert land.

Det foreslås, at systemet med nordiske patentansøgninger reguleres ved en særlig overenskomst mellem de nordiske lande, og betænkningen indeholder udkast til en sådan overenskomst. Komiteerne fremhæver, at dannelsen og sikringen af en ensartet praksis i de forskellige lande ved anvendelsen af de nye patentlove kan kræve visse fælles institutter, og allerede det af komiteerne udarbejdede udkast til en overenskomst forudsætter en fælles kommission, som bl. a. skal følge anvendelsen af den nye lovgivning. Herudover bør der efter komiteernes mening indrettes en fælles nordisk ankeinstans for patentansøgninger. Komiteerne foreslår, at dette spørgsmål særlig undersøges.

Efter komiteernes forslag skal der fortsat ved siden af de nordiske patentansøgninger bestå mulighed for at søge nationale patenter, begge typer skal behandles på samme måde, og de forskrifter, som gælder for nationale patenter og patentansøgninger, er derfor gjort anvendelige også på de nordiske ansøgninger. Reglerne om disse er indført som et særligt kapitel i de foreslåede love.

Med hensyn til forslagene i øvrigt betegner disse en omfattende modernisering i forhold til de gældende love. Herom henvises i det hele til bemærkningerne til forslaget enkelte bestemmelser. Her skal alene gøres nogle bemærkninger om forholdet til de internationale overenskomster.

Pariser-konventionen af 1883 om beskyttelse af den industrielle ejendomsret er ved en række revisionskonferencer undergivet revision. Sådanne konferencer er afholdt i Bryssel 1900, i Washington 1911, i Haag 1925, i London 1934 og i Lissabon 1958. Danmark er tilsluttet konventionen med det indhold, den fik efter revisionen i London i 1934. En gennemførelse af de foreliggende forslag vil muliggøre at tiltræde konventionen i den i Lissabon vedtagne form for så vidt angår konventionens bestemmelser om patent.

Inden for Europarådet er der den 27. november 1963 vedtaget en konvention indeholdende visse regler om patenterbarhed, nyhed, opfindelseshøjde og patentkrav. Konventionsteksten er aftrykt i komiteernes betænkning side 446. Konventionen,

der er undertegnet af Belgien, Danmark, Frankrig, Irland, Italien, Nederlandene, Schweiz, Storbritannien, Sverige og Forbundsrepublikken Tyskland, træder i kraft, når den er ratificeret af 8 stater. Dette er endnu ikke sket, men vides at være under forberedelse i flere af staterne. Det foreliggende forslag er affattet således, at det vil muliggøre en tiltrædelse af denne konvention.

De tidligere inden for Europarådet vedtagne konventioner om patentformaliteter og om en international patentklassificering er allerede tiltrådt fra dansk side.

Inden for EEC er udarbejdet et udkast til en patentkonvention, der indeholder en fuldstændig patentlovgivning vedrørende de for konventionslandene fælles patentansøgninger og patenter. Hele konventionsterritoriet betragtes efter udkastet som en enhed i patentretlig henseende med en fælles patentret. De pågældende, såkaldte europæiske, patenter har virkning på alle EEC-staternes territorier og kan kun ophæves eller overdrages for hele området som en enhed. Det europæiske patent er alene underkastet bestemmelserne i konventionen.

Behandlingen af en europæisk patentansøgning sker efter udkastet i 2 stadier. Efter en formel undersøgelse og en nyhedsundersøgelse udfærdiges et såkaldt provisorisk patent, som udløber efter 5 års forløb, hvis det ikke begæres ændret til endeligt europæisk patent. Det endelige patent meddeles efter en egentlig forundersøgelse, d. v. s. efter at patentmyndigheden har bedømt opfindelseshøjden og patenterbarheden i øvrigt. Denne forundersøgelse foretages først efter anmodning enten fra ansøgeren eller fra en udenforstående. Ved indgreb i et provisorisk patent kan patenthaveren vel anlægge en sag, men denne kan, hvis det provisoriske patents gyldighed bestrides, ikke afgøres, førend der er taget stilling til spørgsmålet om et endeligt patent.

Spørgsmålet om, hvorvidt denne konvention skal stå åben for lande uden for EEC, er genstand for delte meninger.

Konventionsarbejdet kan ikke ventes afsluttet førend tidligst i løbet af 1966 og derefter ventes der at ville medgå yderligere mindst 2 år, inden ratifikationen af EEC-landene kan have fundet sted. Hertil kommer, at EEC-systemet skal træde i kraft successivt inden for de forskellige tekniske områder og derfor først efter en relativ lang overgangstid vil kunne anvendes i fuldt omfang.

De nordiske komiteer, der har haft lejlighed til at holde kontakt med det inden for EEC foretagne arbejde, har tilstræbt en ret vidtgående overensstemmelse med EEC-udkastet med hensyn til de

materielle regler for patenterbarhed, således at et eventuelt fremtidigt samarbejde vil kunne gennemføres.

Betænkningen er udsendt til udtalelse i interesserede institutioner og organisationer af regeringerne i alle 4 lande. I Danmark har betænkningen været forelagt:

Patentkommissionen.

De særlige Patentkommissioner.

Statsministeriet.

Justitsministeriet.

Udenrigsministeriet.

Forsvarsministeriet.

Ministeriet for kulturelle anliggender.

Ministeriet for offentlige arbejder.

Landbrugsministeriet.

Fiskeriministeriet.

Indenrigsministeriet (Sundhedsstyrelsen).

Atomenergikommissionen.

Monopolrådet.

Danmarks Erhvervsfond.

Danmarks tekniske Højskole.

Danmarks Farmaceutiske Højskole.

Patentvæsenets Forbehandlerforening.

De danske Patentagenters Forening.

Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953.

Dansk Forening for industriel Retsbeskyttelse.

Foreningen til Beskyttelse af videnskabeligt Arbejde.

Dansk Ingeniørforening.

Ingeniør-Sammenslutningen.

Advokatrådet.

Industrirådet.

Håndværksrådet.

Grosserer-Societetets Komité.

Provinshandelskammeret.

Butikshandelens Fællesråd.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Landbrugsrådet.

De samvirkende danske Husmandsforeninger.

Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Andelsudvalget.

Dansk Arbejdsgiverforening.

Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund.

Fællesorganisationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger.

Fællesrådet for Danske Tjenestemand- og Funktionærorganisationer, og

Akademiet for de tekniske Videnskaber.

Efter modtagelsen af udtalelser, såvel her i landet som i de øvrige nordiske lande, har der været afholdt møder mellem vedkommende departementer og ministerier, i Stockholm i august 1964, i Helsing-

fors i november 1964, i København i februar 1965, i Oslo i april 1965 og i Stockholm og Helsingfors i januar 1966. Ved disse drøftelser er forslagene gennemgået under hensyn til de synspunkter, der er fremkommet. Forslagene har herved fået den nu foreliggende affattelse. Komiteernes forslag har på svensk initiativ været behandlet på Nordisk Råds 13. session i Reykjavik i 1965. Rådet besluttede at anbefale regeringerne at søge forslaget gennemført.

Kapitel I.

Til § 1.

Bestemmelsen indeholder den grundlæggende regel om, hvad der kan beskyttes ved patent, og hvem der kan opnå et patent, altså patentrettens genstand og dens subjekt.

I 1. stk. angives det, at den, der har gjort en opfindelse, der kan udnyttes industrielt, eller den til hvem opfinderens ret er overgået, i overensstemmelse med lovens regler har ret til efter ansøgning at få patent på opfindelsen og derved opnå eneret til erhvervsmæssigt at udnytte den. Bestemmelsen er sagligt i overensstemmelse med gældende ret.

Efter den gældende lov kan patent meddeles på „opfindelser, der kan udnyttes i industrien, eller hvis fremstilling kan gøres til industrielt erhverv“. Ved at ændre dette udtryk til opfindelser, der kan udnyttes industrielt, er der skabt bedre overensstemmelse med andre landes patentlove og fuld overensstemmelse med den i indledningen nævnte, inden for Europarådet vedtagne konvention. Udtrykket industrielt må forstås i overensstemmelse med den i Pariser-konventionen angivne vide definition, jfr. konventionens art. 1, nr. 3, hvorefter begrebet industriel ejendomsret skal forstås i videste betydning og finder anvendelse ikke blot på industri og handel i egentlig forstand, men også på landbrugets område og på erhverv, hvis formål er udvikling af råstoffer, samt på alle fabrikerede eller naturlige produkter, f. eks. vin, korn, tobaksblade, frugt, dyr, mineralier, mineralvand eller blomster og mel. I hidtidig dansk praksis har man fortolket begrebet noget snævrere, således at det f. eks. ikke omfattede landbrug, skovbrug, havebrug m. v. Forslaget tilsigter en opfattelse i fuld overensstemmelse med Pariser-konventionens bestemmelse.

I visse af de om udkastet modtagne udtalelser er det angivet som ønskeligt, at man ikke knytter nogen særlig tilføjelse til ordet opfindelse. Man har dog fundet det rigtigt at bibeholde den pågældende tilføjelse, dels for at nå overensstemmelse med Europarådets konvention, dels for at gøre det klart, at en opfindelse skal have en vis teknisk karakter.

Fra nogle sider er der anket over, at forslaget

angiver, at der ved patentet opnås eneret til erhvervsmæssigt at udnytte opfindelsen, idet det anføres, at denne sprogbrug kan give anledning til den misforståelse, at erhvervselv af patent giver ret til udnyttelsen af opfindelsen uden hensyn til, at en sådan udnyttelse kan være udelukket af andre grunde, f. eks. ved lov eller administrative forskrifter eller eventuelt ved et ældre patent, som griber ind på det pågældende område. Når henses til, at det i forslagets § 3, hvortil der henvises i paragraffen, klart er givet udtryk for, at enerettens indhold alene går ud på, at patenthaveren kan hindre andres erhvervsmæssige udnyttelse af opfindelsen, har man ikke fundet anledning til at lade den pågældende passus udgå.

I paragraffens 2. stk. er der gjort visse undtagelser fra patenterbarhed dels — i overensstemmelse med den gældende lov — for opfindelser, hvis udnyttelse ville stride mod sædelighed eller offentlig orden, dels for plantesorter eller dyreracer eller væsentligt biologiske fremgangsmåder til fremstilling af planter eller dyr. Beskyttelsen af nye plantesorter er hjemlet ved lov af 16. juni 1962. Forholdet er internationalt ordnet ved konventionen af 2. december 1961 om beskyttelse af plantenyheder, og der er i denne en bestemmelse om, at der ikke må kunne opnås beskyttelse såvel efter de i konventionen indeholdte regler som efter patentlovgivningen. I øvrigt synes patentbeskyttelsen ikke at udgøre en hensigtsmæssig beskyttelsesform for plantesorter, og dette gælder også dyreracer. Mikrobiologiske fremgangsmåder bør imidlertid som hidtil kunne patentbeskyttes.

Det i betænkningen indeholdte forslag indeholder derimod ikke som den gældende lov nogen undtagelse for så vidt angår opfindelser af lægemidler, nærings- eller nydelsesmidler eller af fremgangsmåder ved tilvirkning af næringsmidler. Ej heller har man optaget nogen undtagelse for kemiske forbindelser, der efter praksis ikke patenteres. Forslaget går dog ud på, at lægemidler og næringsmidler først efter en vis overgangstid skal kunne patenteres. I denne henseende henvises til overgangsbestemmelsernes punkt 1.

Som det fremgår af betænkningen side 104 ff, findes der allerede efter gældende ret en meget omfattende patentering sted på disse områder ad indirekte vej, idet en patentering af fremgangsmåder til fremstilling af en ny kemisk forbindelse, f. eks. et lægemiddel, giver beskyttelse også for det produkt, der fremstilles ved fremgangsmåden. Det praktiske behov for en patentbeskyttelse er erkendt og har medført, at man i praksis giver patent på sådanne fremgangsmåder, selv om de ikke i sig

selv opfylder patenterbarhedsbetingelserne, når det fremstillede stof er nyt. Man har således i vidt omfang patenteret såkaldte analogifremgangsmåder og dermed givet beskyttelse for nye stoffer, uanset at den fremgangsmåde, hvorefter de er fremstillet, ikke kan siges at være ny. Under disse omstændigheder forekommer det naturlige direkte at anerkende patenterbarheden af den nye kemiske forbindelse eller det nye lægemiddel, som er den egentlige opfindelse. En gennemførelse af en sådan patenterbarhed medfører, at den nugældende liberale praksis med hensyn til patentering af fremgangsmåder skærpes således, at de sædvanlige krav på nyhed og opfindeshøjde finder anvendelse.

Det er endvidere fremhævet, at de sociale hensyn, der har medført, at lægemidler og næringsmidler er holdt uden for patentering, ikke længere gør sig gældende med samme styrke, som den gang reglerne i sin tid blev indført, og at ønskeligheden af at fremme den tekniske udvikling på disse områder er mindst lige så stor som inden for andre områder, hvorfor patentrettens almindelige formål taler imod specielle undtagelser af denne karakter.

Medens en ophævelse af undtagelsesbestemmelserne for så vidt angår kemiske forbindelser, lægemidler og nydelsesmidler ikke betegner noget stort skridt i forhold til den gældende praksis, hvor disse produkter i meget vidt omfang er beskyttet gennem patentering af fremgangsmåder til deres fremstilling, gælder dette ikke næringsmidler, hvor den gældende patentlov i Danmark — i modsætning til de øvrige nordiske lande — også forbyder patentering af fremgangsmåder til fremstilling af næringsmidler.

Der ses imidlertid ikke at foreligge noget socialt behov for en sådan særlig undtagelse. Det synes næppe tænkeligt, at der skulle kunne gøres patenterbare opfindelser vedrørende den store mængde af almindelige fødemidler, som har virkelig samfundsmæssig betydning. Hvad der kan blive tale om, er patent på specielle og afgrænsede områder uden nogen vægt i forbindelse med befolkningens ernæring. Der synes derfor ikke at foreligge noget samfundsmæssigt behov for et forbud mod patentering af næringsmidler eller fremgangsmåder til fremstilling af disse.

Fra Landbrugsrådets side er det imidlertid anført, at en ophævelse af undtagelsesbestemmelsen for så vidt angår næringsmidler vil være til skade for dansk landbrugsproduktion, da det må forventes, at mulighed for patentbeskyttelse på levnedsmiddelområdet vil indebære en styrkelse af stærke udenlandske koncerner på det danske marked. Det anføres i denne forbindelse, at forskning inden for levnedsmiddelområdet her i landet for hovedpartens

vedkommende finder sted på offentlige eller private forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, ikke mindst som følge af at vor levnedsmiddelproduktion omfatter mange forholdsvist små virksomheder. Mulighed for patentbeskyttelse på levnedsmiddelområdet vil medvirke til en uønsket spredning af en væsentlig part af levnedsmiddelforskningen til store enkeltvirksomheder til skade for helhedsudviklingen inden for vor levnedsmiddelproduktion. Også levnedsmiddelindustrien har givet udtryk for betænkelighed under hensyn til, at bortfald af undtagelsesbestemmelserne vil forbedre de udenlandske koncerners mulighed for at skaffe sig fordele på det danske marked.

De nævnte organisationers ønske om at bevare den gældende undtagelse fra patenterbarhed er vel naturlig, men det må fremhæves, at de hensyn af konkurrencemæssig art, der er fremhævet, er andre end dem, som har begrundet de nuværende undtagelsesregler. Organisationernes synspunkt er, at visse store udenlandske koncerner, der anvender betydelige beløb i forskningens tjeneste og derved gennem nye opfindelser bringer teknikken frem, vil have fordel af, at der bliver mulighed for patentering af deres opfindelser her i landet, og at dette kan virke generende for landbruget og den hjemlige levnedsmiddelindustri. Sådanne betragtninger kan med samme ret gøres gældende af virksomheder inden for talrige andre områder, hvor berettigelsen af patentering aldrig har været bestridt.

Når man fremhæver fællesforskningen og den offentlige forsknings betydning, må opmærksomheden henledes på, at det kan være naturligt, at den offentlige forsknings resultater og resultaterne på forskningsinstitutter, der er fælles for en branche eller for hele erhvervet, stilles til rådighed for erhvervet, eventuelt derved, at patentering ikke finder sted, men resultaterne offentliggøres til almindeligt brug. Ved åbning af muligheden for patentering på dette område gives der en opfordring til at også større enkeltvirksomheder foretager en forskning. Som det fremgår af betænkningen, er det netop et af formålene med ophævelse af undtagelsesbestemmelserne, at forskning på disse områder fremmes.

Landbruksrådet har endvidere henstillet, at der optages en helt ny undtagelsesbestemmelse, idet man ønsker, at fodermidler og disses fremstilling undrages patentbeskyttelsen. Man anfører, at husdyrbrugsforskningen gennemføres som fællesforskning ved samarbejde mellem landbruget og staten med deraf følgende offentlighed for de opnåede resultater, og at den foreliggende patentmulighed på dette område medvirker til en uønsket fordyrelse af produktionsomkostningerne i husdyrbruget.

Af de foranævnte grunde har man ej heller på dette område ment at kunne fremsætte forslag i overensstemmelse med landbrugets ønske.

En undtagelse for fodermidler findes ikke i nogen af de nordiske lande, og en undtagelse for så vidt angår fremgangsmåder til fremstilling af næringsmidler findes alene i den gældende danske lov, men så vidt vides ikke i nogen anden patentlovgivning. Det er af afgørende betydning for gennemførelsen af en fællesnordisk administration, at reglerne for patenterbarhed er ens i de nordiske lande. For i videst muligt omfang at imødekomme dansk landbrug og dansk levnedsmiddelindustri har man i overgangsbestemmelserne, jfr. disses punkt 1, optaget en bestemmelse, hvorefter foruden lægemidler også næringsmidler først efter en overgangsperiode underkastes patentering. En videregående hensyntagen til de fra landbruget fremsatte ønsker vil imidlertid umuliggøre det nordiske samarbejde.

De internationale tendenser går i retning af at ophæve de undtagelser fra patenterbarhed, som tidligere i vidt omfang har været gældende med hensyn til kemiske forbindelser, lægemidler, næringsmidler m. v. I det inden for fællesmarkedet udarbejdede udkast findes ingen sådanne undtagelser, og de findes i princippet ej heller i den af Europarådet udarbejdede konvention, hvilken sidste dog har åbnet mulighed for en midlertidig undtagelse for så vidt angår lægemidler og næringsmidler svarende til den i forslaget angivne.

Forslaget indebærer således, at patent skal kunne meddeles på kemiske forbindelser, og efter en overgangstid lægemidler og næringsmidler. Som det fremgår af betænkningen har komiteerne indgående diskuteret spørgsmålet om, hvilken principiel rækkevidde der bør tillægges patenter på sådanne produkter. Spørgsmålet har været genstand for delte meninger, men i den endelige betænkning har komiteernes flertal foreslået, at patent på dette område skulle beskytte det nye stof for enhver tænkelig anvendelse, d. v. s. medføre en såkaldt ubegrænset produktbeskyttelse. Et medlem har dog dissenteret til fordel for en beskyttelse alene for det eller de anvendelsesområder, der er angivet i patentansøgningen. Den sidstnævnte opfattelse har fået støtte i nogle af de om forslaget modtagne udtalelser, bl. a. fra Industrirådet.

Under drøftelserne mellem de nordiske departementer og ministerier har spørgsmålet på ny været til behandling, og man har bl. a. under hensyn til kritikken fra industriside ikke ment at kunne tilslutte sig den af komiteernes flertal kavede opfattelse.

De 4 nordiske regeringer er herefter enige om, at

F. t. patentlov.

forslagets almindelige patenterbarhedsvilkår fører til, at patent på en kemisk forbindelse alene kan gælde inden for de områder, som opfinderen selv har angivet i patentkravene og andre områder, som af fagmanden må anses nærliggende i forhold til disse. Det er altså ikke udelukket, at en anden kan påvise nye anvendelsesområder og få et selvstændigt patent på anvendelsen af den pågældende kemiske forbindelse inden for disse. Ved bestemmelsen af grænserne for, hvilke anvendelsesområder der kan anses for dækket af patentet, bør der imidlertid ikke anlægges alt for snævre synspunkter, men man bør give den, som har opfundet stoffet og påvist dets praktiske nytte, en rimelig margin. Endvidere vil den omstændighed, at det nye stof indtager en central placering ved bedømmelsen af opfindelsen, medføre, at der i ét patent bør kunne angives flere forskellige anvendelsesområder for det nye stof.

Dette spørgsmål får en særlig karakter, hvor opfindelsen angår et nyt lægemiddel. Her vil forholdet ofte være det, at der for det nye stof er konstateret en terapeutisk virkning, som er patentbegrundende, uden at man har kendskab til, hvorfor en sådan virkning opstår, og hvilke egenskaber ved stoffet der betinger virkningen. Det vil derfor, når andre konstaterer, at stoffet tillige har en anden terapeutisk virkning end den i patentbeskrivelsen nævnte, være usikkert, om der ikke i virkeligheden er tale om samme biologiske virkning. For lægemidler synes det derfor i særlig grad berettiget at strække patenteringen vidt, men også her vil påvisningen af en ny biologisk virkning kunne udvise en sådan opfindelseshøjde i forhold til, hvad man selv med god vilje kan udlæse at det foreliggende patent, at en patentering for en anden kan foretages.

Anvendelsesområdet må angives i patentkravet. Hvis dette er sket i alt for generelle udtryk, kan patent kun opnås, hvis en passende præcisering af kravet foretages.

Industrirådet har i sin udtalelse om forslaget oplyst, at den af industriens repræsentant i komiteen afgivne dissenterende udtalelse, jfr. betænkningen side 113, falder bort med den foran angivne forståelse af de almindelige patenterbarhedsvilkårs anvendelse på patenter på kemiske forbindelser.

Efter forslaget tilkommer retten til at opnå patent opfinderen eller den, til hvem hans ret er overgået. Bestemmelsen er i overensstemmelse med den gældende lov. I de i komiteernes foreløbige betænkning foreliggende udkast var der i § 7 optaget en bestemmelse om den såkaldte virksomhedsopfindelse. Bestemmelsen gik ud på, at en virksomhed, eller den til hvem dens ret var overgået,

var berettiget til at få patent på en opfindelse, hvis denne var blevet til ved samarbejde mellem flere inden for virksomheden på en sådan måde, at det ikke var muligt at angive bestemte personer som opfindere.

Bestemmelsen, der svarer til § 4 i den danske lov af 29. april 1955 om arbejdstageres opfindelser, var af komiteerne sat i parentes, idet den alene præsenteredes som en mulighed, om hvilken man ønskede de interesserede institutioners og organisationers udtalelse. De afgivne udtalelser viste en så stærk modstand mod en bestemmelse af denne karakter, at man såvel i Norge som i Sverige måtte anse det for udelukket at komme igennem med et sådant forslag. Forslaget er da ej heller opretholdt i den endelige betænkning. Blandt de udtalelser, der her i landet er fremsat om betænkningen, har flere været inde på dette spørgsmål. Industrirådet har ligesom de øvrige nordiske industriforbund udtalt sig for en bestemmelse som angivet i det foreløbige udkast, og det samme er tilfældet for Seruminstituttet og Foreningen til Beskyttelse af videnskabeligt Arbejde, medens Fællesrådet for danske Tjenestemand- og Funktionsorganisationer samt Fællesrepræsentationen for danske Arbejdsleder- og tekniske Funktionsforeninger ligesom De danske Patentagenters Forening har udtrykt tilfredshed med, at bestemmelsen er udgået.

Fra arbejdstageres side er man bange for, at bestemmelsen vil medføre, at erhvervsvirksomhederne søger patent på opfindelser under angivelse af, at det drejer sig om virksomhedsopfindelser, uanset at dette ikke er tilfældet, og derved går den ansattes interesser for nær. Fra industriens side anføres det, at en ophævelse af reglerne om virksomhedsopfindelser medfører, at en opfindelse ikke kan patenteres, hvis man ikke kan påvise opfinderen, og at den omstændighed, at man eventuelt skal drage én eller flere „opfindere“ frem fra en større ubestemt kreds, vil medføre, at de pågældende finder sig berettiget til erstatning eller andre faciliteter frem for de ikke nævnte, hvilket vækker uro på arbejdspladserne og fører til urimelige resultater.

I betænkningen peger komiteerne på, at en udtrykkelig bestemmelse om virksomhedsopfindelser næppe findes i noget andet land end Danmark, og at bestemmelsen ej heller er optaget i det inden for EEC udarbejdede konventionsudkast. Dette i forbindelse med den modstand, bestemmelsen har mødt, i særdeleshed inden for de nordiske arbejdstagerorganisationer, har medført, at bestemmelsen er sløjft i komiteernes lovudkast. Ud fra disse synspunkter er bestemmelsen ej heller medtaget i det foreliggende forslag.

Til § 2.

I paragraffen, der svarer til § 2 i komiteernes udkast, behandles kravene til nyhed og opfindeshøjde og i forbindelse dermed spørgsmålet om kollision med ældre ansøgninger.

Den i patenttrenten gældende grundsætning, at en opfindelse for at kunne patentbeskyttes skal være ny, er i den gældende lov, jfr. dennes § 1, 2. stk., nr. 3, begrænset derved, at kun visse former for nyhedshindrende omstændigheder tages i betragtning, nemlig beskrivelse i almindelig tilgængelig trykt skrift eller åbenlys anvendelse her i landet af opfindelsen. Denne begrænsning, foreslås ophævet, således at alt, hvad der er kendt før patentansøgningens indlevering, principielt bliver af betydning ved bedømmelsen af opfindelsens nyhed. I paragraffens 2. stk. er det angivet, at alt, hvad der er blevet almindeligt tilgængeligt gennem skrift, foredrag, udyttelse eller på anden måde, anses som kendt. Nyhedsbegrebet får herved en generel karakter, og det afgørende bliver, om de pågældende omstændigheder er blevet almindeligt tilgængelige, d. v. s. om en større eller ubestemt kreds af personer har haft mulighed for at blive bekendt hermed. Undtagelse gøres dog for tilfælde, hvor de personer, der er blevet bekendt med opfindelsen, står i et særligt forhold til opfinderen. Betænkningen indeholder nærmere redegørelse for, hvorledes begrebet almindelig tilgængelig skal forstås. Forslaget har ikke givet anledning til bemærkninger i de modtagne udtalelser.

Kravet om en vis opfindeshøjde har fundet udtryk i forslaget, idet det kræves, at opfindelser for at kunne patenteres ikke må være nærliggende i forhold til det tidligere kendte. I komiteernes foreløbige udkast havde man anvendt den formulering, at opfindelsen væsentlig skulle adskille sig fra det tidligere kendte, og fra de nordiske industriforbunds side er der givet udtryk for, at denne formulering var heldigst, idet den i højere grad skulle give udtryk for det af komiteerne fremhævede ønske om en skærpelse af kravet til opfindeshøjde. Det ligger imidlertid klart, at den nu valgte form har til hensigt at give udtryk for samme krav, og at den er valgt under hensyn til, at bestemmelsen herved kommer til at svare til den inden for Europarådet vedtagne konvention.

Under disse omstændigheder har man ment i forslaget at burde optage den af komiteerne senest anvendte formulering, idet man peger på, at det med denne er hensigten at give udtryk for en vis skærpelse af kravet på opfindeshøjde i forhold til det, der for tiden praktiseres i de nordiske lande.

I § 2, 2. stk., 2. pkt., er optaget en bestemmelse om forholdet til en ældre patentansøgning vedrørende den samme eller en lignende opfindelse. Efter den gældende lov, § 3, 2. stk., er reglen den, at når flere søger patent på samme eller væsentlig samme opfindelse, skal den, som først har indleveret ansøgning, være fortrinsberettiget til at få patent. Efter praksis forstås dette på den måde, at der kan meddeles patent på den senere patentsøgte opfindelse, hvis denne udviser en rimelig teknisk forskel i forhold til den ældre ansøgers opfindelse. Dette betyder, at den ikke behøver at opfylde de sædvanlige krav på nyhed og opfindeshøjde i forhold til den ældre ansøgers opfindelse. Komiteerne fremhæver, at denne ordning har vist sig vanskelig i praksis, og at det særlig også under en fællesnordisk ordning vil blive yderst vanskeligt at etablere en ensartet nordisk praksis på dette område. Man foreslår derfor, at der gives den ældre ansøgning et absolut fortrin, således at denne betragtes som nyhedshindrende for den yngre, dog under forudsætning af, at den ældre ansøgning offentliggøres efter forslagets § 22. Udkastet slutter sig til visse bestemmelser i Europarådets konvention og i EEC-udkastet.

Forslaget, der er i overensstemmelse med komitéudkastet, indebærer, at ansøgningen betragtes som nyhedshindrende under den forudsætning, at den bliver almindelig tilgængelig efter reglerne i § 22. Det nyhedshindrende er således alt, hvad der bliver tilgængeligt efter nævnte bestemmelse, d. v. s. samtlige ansøgningsssagens akter. Dog kan selvsaft akter i den ældre sag ikke gøres gældende mod den ny ansøgning, hvis de pågældende akter hidrører fra et senere tidspunkt end den ny ansøgnings indleveringsdag.

I stk. 3 indeholdes visse undtagelser fra nyhedskravet. Efter bestemmelsen kan patent meddeles uden hensyn til, at opfindelsen inden for de sidste 6 måneder før ansøgningens indlevering er blevet almindeligt tilgængelig som følge af,

- 1) et åbenbart misbrug i forhold til ansøgeren, eller nogen fra hvem hans ret hidrører, eller
- 2) at ansøgeren, eller nogen fra hvem hans ret hidrører, har forevist opfindelsen på en officiel eller officielt anerkendt international udstilling.

Den under 1) angivne undtagelse er ny og motiveres ved, at opfinderen til en vis grad bør være beskyttet mod offentliggørelse af opfindelsen, som sker uden hans vilje. Lignende bestemmelser findes i Europarådets konvention og i EEC-udkastet.

I udtrykket „åbenbart misbrug“ ligger dels, at ansøgeren eller den tidligere berettigede ikke må være medskyldig i, at opfindelsen er blevet til-

gængelig, dels at der skal være udvist et tilbørligt forhold overfor ham. Dette sidste kan bestå i, at nogen enten har gjort sig skyldig i tillidsbrud ved at lade oplysninger om opfindelsen gå videre eller uretmæssig er kommet i besiddelse af oplysningerne.

Der er foretaget en ændring af stk. 3, nr. 1, i forhold til komiteernes udkast, idet det kunne være tvivlsomt, om den heri anvendte formulering også omfattede de tilfælde, hvor nogen uretmæssigt har skaffet sig oplysning om opfindelsen. I forbindelse hermed er der foretaget en redaktionel ændring af bestemmelsen.

Det valgte udtryk „åbenbart misbrug“ er i nøje overensstemmelse med den sprogbrug, der er valgt for de tilsvarende bestemmelser i EEC-udkastet og i den inden for Europarådet vedtagne konvention og bør derfor bevares, uanset at det tilsigtede forhold måske kunne udtrykkes klarere.

Undtagelsen under 2) svarer i hovedsagen til § 28, 1. stk., i den gældende lov. Bestemmelsen findes i Pariserkonventionen og er begrænset til det område, som Pariserunionens medlemmer har forpligtet sig til at anerkende. Nogen mulighed for, som det i en enkelt af de indhentede udtalelser er ønsket, at ophæve den pågældende bestemmelse foreligger således ikke.

Til § 3.

Ved patentet opnås en af retsordenen beskyttet eneret til at udnytte opfindelsen i modsætning til den blot faktiske eneret, som opfinderen kan forbeholde sig ved f. eks. at hemmeligholde opfindelsen. Derved opstår også mulighed for patenthaveren til retligt at disponere over patentet, der i denne henseende bliver ligestillet med andre formuegoder. Dette forhold har allerede fundet udtryk i forslaget § 1, hvor patentretten defineres som en „eneret“ til erhvervsmæssigt at udnytte opfindelsen.

Det nærmere indhold af patentretten er angivet i nærværende paragraf.

Bestemmelsen i den gældende patentlovs § 5 går alene ud på, at ingen uden patenthaverens samtykke må forfærdige, indføre eller forhandle den patenterede — eller ved den patenterede fremgangsmåde tilvirkede — genstand eller anvende den patenterede fremgangsmåde.

I forhold hertil er nærværende bestemmelse udvidet og affattet i en mere generel form. Principielt omfatter den alle tænkelige former af erhvervsmæssig udnyttelse. De særligt nævnte former er alene at betragte som eksempler.

I redaktionel henseende er der foretaget visse ændringer i komiteernes udkast. I overensstemmelse med resultatet af drøftelserne under departements-

forhandlingerne er det fundet rigtigst at søge at give lovteksten en mere præcis form ved at give de særskilt opregnede udnyttelsesformer tilknytning til de opfindelseskategorier, som de kan referere sig til, dog således at man herunder har begrænset sig til de i praksis to vigtigste kategorier, nemlig fremgangsmåder og genstande. Andre kategorier er omfattet af tilføjelsen „eller på anden måde“.

Efter komiteernes forslag er det den uhjemlede erhvervsmæssige udnyttelse af opfindelsen, som skal være forbudt. I ordet „uhjemlet“ ligger ikke blot at patenthaverens samtykke er fornøden hjemmel, men der sigtes også f. eks. til tvangslicensbestemmelserne m. v. I denne henseende foreligger ingen realitetsændringer.

Udnyttelsen kan være i strid med eneretten, selv om den virksomhed, hvori udnyttelsen sker, ikke er af økonomisk art, men f. eks. statslig eller kommunal forvaltning. Virksomheder, der drives i velgørende eller ideelt øjemed, må ligeledes respektere patentbeskyttelsen.

Ethvert udbud til salg, som sker i patenttiden, omfattes af eneretten, således også udbud, der tager sigte på levering, som først skal finde sted efter patenttidens udløb.

Paragraffens stk. 2 omhandler den såkaldte indirekte produktbeskyttelse.

Denne bør ikke omfatte alle arter af fremgangsmåder, men alene sådanne, der udgør fremstilling i mere snæver betydning.

Som påpeget af komiteerne kan patenterbare fremgangsmåder være fremstillingsmåder for produkter eller andre fremgangsmåder. Som eksempel på sådanne andre fremgangsmåder nævner komiteerne undersøgelses- eller målemetoder, manøvrering, signalering o. lign. Den indirekte produktbeskyttelse er i lovforslaget begrænset til fremstillingsmåder (fremgangsmåder til fremstilling af et produkt). Det indhold, som ordet „fremstilling“ har i sædvanlig sprogbrug, turde i reglen give tilstrækkelig vejledning ved bedømmelsen af, om en fremgangsmåde skal betragtes som fremstillingsmåde med den anførte virkning.

Det beskyttelsesværdige ligger i disse tilfælde i fremgangsmåden, og den indirekte produktbeskyttelse tager sigte på at forhindre, at det værn, som patentet skal give for fremgangsmåden, bliver helt eller delvis illusorisk. Uden den indirekte produktbeskyttelse ville produktet kunne tilvirkes i et fremmed patentfrit land efter den her i landet patenterede fremgangsmåde, for derefter at eksporteres hertil. Da selve produktet ikke er patentbeskyttet, ville dette da ikke kunne forhindres med hjemmel i fremgangsmådepatentet. Gennem den in-

direkte produktbeskyttelse vil man imidlertid have hjemmel til at ramme disse tilfælde. Med den her angivne lovgrund bliver det ligegyldigt, om det produkt, fremgangsmåden bruges til at fremstille, i sig selv er nyt eller ikke. På den anden side er det klart, at den indirekte produktbeskyttelse ikke går længere end til at beskytte mod produkter fremstillet efter den patenterede fremgangsmåde. Fremstilles det samme produkt efter en anden fremgangsmåde, kan dette ikke rammes.

Såfremt bestemmelsen i forslaget st. 1 gennemføres uden nogen modificerende tilføjelse, vil den medføre, at enhver uhjemlet anvendelse af en patentbeskyttet genstand er indbefattet under patenthaverens ret, og der vil næppe være nogen mulighed for ved en analogisk anvendelse af de retsgrundsætninger, der gælder for ejendomsrettigheder over løsøre, at statuere, at omsætnings-erhververe under særlige forhold kan ek스팅vere patenthaverens ret.

Paragraffens stk. 3 tilsigter i et vist omfang at beskytte godtroende købere af patentbeskyttede genstande.

I overensstemmelse med komiteernes indstilling har man fundet, at hensynet til sikkerheden i omsætningen medfører, at patent ikke bør kunne gøres gældende over for en genstand, der er erhvervet i butik eller andet tilsvarende udsalgs- eller udleveringssted under sådanne forhold, at erhververen hverken vidste eller burde vide, at en bestående patentret krænkedes.

I det her foreliggende tilfælde vil den patenterede genstand være ulovligt solgt, og spørgsmålet er, om patenthaveren skal kunne gøre ansvar gældende ikke blot mod sælgeren, men også mod køberen, som i god tro har erhvervet genstanden til anvendelse i sin erhvervsvirksomhed.

Dette spørgsmål er i forslaget besvaret benægtende for så vidt angår et begrænset udsnit af omsætningen.

Det forhold, bestemmelsen i første række har for øje, er salg af større og mere kostbare maskiner og redskaber til brug i håndværk, industri og landbrug, i det omfang sådanne maskiner og redskaber normalt forhandles gennem butiks- og lignende omsætning.

Bestemmelsen indebærer, at godtroende køberes erhvervelse af de patentbeskyttede genstande definitivt bringer disse uden for patenthaverens eneret også for så vidt angår køberens anvendelse af genstanden og senere dispositioner over denne. Sådanne dispositioner omfattes altså ikke af eneretten, selv om de sker med kendskab til eneretten, og uanset om de foretages af køberen eller af personer, til hvem genstanden senere overgår.

I forhold til komiteernes udkast er der alene foretaget mindre redaktionelle ændringer.

De danske Patentagenters Forening har udtalt sig for, at der i patentloven indføres en regel, som begrænser patentretten på den måde, som er tilsigtet med § 3, stk. 3, men mener, at denne bestemmelse har fået en sådan udformning, at den næppe vil virke som tilsigtet.

Når den kategori af detailkøbere, som skal undtages, defineres ved det subjektive kriterium, at de „hverken vidste eller burde vide“, står det oftest i patenthaverens magt at gøre bestemmelsen illusorisk ved at bringe de fleste detailkøbere i ond tro, f. eks. gennem repræsentantbesøg eller ved advarende inserater i fagblade, hvilket er en velkendt metode.

Undtagelserne bør derfor efter foreningens mening defineres ved objektive kriterier. Man bør desuden ikke gå ud fra en betragtning af detailkøberens forhold, men ud fra patenthaverens forhold, idet man ser på, om det er rimeligt, at patenthaveren udnytter sit patent over for den pågældende køberkreds, eller om det er misbrug af patentretten, hvis han gør noget sådant.

Foreningen ville foretrække følgende formulering:

„Patentretten omfatter ikke en genstand, der er erhvervet i detailomsætning her i landet, medmindre patenthaveren ellers ville lide urimelig og stor skade.“

Man har ikke ment at kunne følge foreningens forslag, der medfører, at patenthaveren eventuelt ikke kan gribe ind overfor den, der med fuldt kendskab til patentet krænker eneretten ved anvendelse af den patenterede genstand. Erhververens subjektive forhold bør være det afgørende moment.

Til § 4.

Bestemmelsen, der omhandler den såkaldte forbenyttelsesret, svarer med enkelte redaktionelle ændringer til komiteernes forslag.

En tilsvarende ret har hjemmel i den gældende patentlovs § 6, stk. 1. I forhold hertil indeholder forslaget ikke vidtgående ændringer.

Det præciseres dog, at den forudgående udnyttelse eller forberedelser til udnyttelse, som skal have fundet sted, må være foretaget i erhvervsmæssigt øjemed. Foreligger der således alene privat udnyttelse til eget behov, kan dette ikke danne grundlag for forbenyttelsesret med adgang til eventuelt senere at gå over til erhvervsmæssig udnyttelse af opfindelsen.

En anden begrænsning ligger i, at den erhvervsmæssige udnyttelse alene kan fortsættes med bibeholdelse af sin almindelige karakter, ligesom udnyttelsen ikke må have udgjort et åbenbart mis-

brug af kendskab til opfindelsen. Med hensyn til det nærmere indhold af udtrykket „misbrug“ henvises til bemærkningerne til § 2 om det heri anvendte tilsvarende udtryk.

Ud fra samme betragtninger, som er anført ved § 2, stk. 3, nr. 1. er formuleringen ændret i forhold til komiteernes udkast.

Også væsentlige foranstaltninger til udnyttelse af opfindelsen kan begrunde forbenyttelsesret. Spørgsmålet om, hvorvidt foranstaltningerne er væsentlige, må i almindelighed bedømmes i forhold til, hvad der sammenlagt kræves for at iværksætte udnyttelsen.

Til § 5.

Ifølge denne bestemmelse er patent ikke til hinder for, at andre end patenthaveren udnytter opfindelsen ved brug af et udenlandsk køretøj, fartøj eller luftfartøj, når det midlertidigt eller tilfældigt befinder sig her. Såfremt en fremmed stat indrømmer tilsvarende ret for danske luftfartøjer, skal handelsministeren endvidere kunne bestemme, at reservedele og tilbehør til luftfartøjer uanset et meddelt patent må indføres og anvendes her til reparation af luftfartøjer, der er hjemmehørende i vedkommende land.

Bestemmelsen i stk. 1 er begrænset til transportmidler, der udnyttes i den internationale samfærdsel.

Bestemmelsen, der svarer til komiteernes forslag, er nødvendig af hensyn til Pariser-konventionen (art. 5 ter) samt konventionen af 7. december 1944 angående international civil luftfart (art 27).

Spørgsmålet er i den gældende patentlov behandlet i bestemmelsen i lovens § 5, stk. 2, 1. pkt. I forhold til denne bestemmelse medfører forslaget ikke væsentlige ændringer.

Det er ikke fundet påkrævet at opretholde reglen i patentlovens § 5, stk. 2, 2. pkt., der gør undtagelse for tilbehør til samfærdselsmidler, indkøbt i udlandet samt for tilbehør til dansk skib, der på grund af havari er istandsat i udlandet. Reglen har ikke fundet større anvendelse i praksis og indebærer en indskrænkning i patenthaverens beskyttelse mod import, som ikke kan begrundes med hensynet til den internationale samfærdsel.

Til § 6.

Denne bestemmelse regulerer den i praksis meget vigtige prioritetsret. Bestemmelsen giver handelsministeren beføjelse til at bestemme, at en ansøgning om patent på en opfindelse, som tidligere er angivet i en ansøgning om beskyttelse i et fremmed land, i forhold til reglerne i § 2, stk. 1 og 2 (nyhedskravene) og § 4 (forbenyttelsesret) på begæring skal

anses som indleveret på samme tidspunkt som ansøgningen i det pågældende fremmede land.

Også denne bestemmelse har sin baggrund i Pariser-konventionen, der pålægger de tilsluttede lande på visse vilkår at indrømme den her omhandlede prioritetsret.

En tilsvarende ret er hjemlet i den gældende patentlovs § 28. I modsætning til denne bestemmelse overlader forslaget den nærmere udformning af vilkårene til administrative forskrifter.

Til § 7.

Efter denne bestemmelse er der adgang for patenthaveren til at opnå et såkaldt tillægspatent på en opfindelse, der består i en videreudvikling af den oprindelige opfindelse.

Adgangen til at søge om tillægspatent udelukker ikke ansøgeren fra i stedet at ansøge om sædvanligt, selvstændigt patent på opfindelsen.

Et selvstændigt patent kan imidlertid være udelukket ved reglen i § 2, stk. 2, 2. pkt. Som det fremgår af bemærkningerne til denne bestemmelse, indebærer denne, at også indholdet af tidligere indleverede patentansøgninger under visse betingelser skal have nyhedshindrende virkning, hvilket skal gælde, også hvor den senere ansøgning er indleveret af samme ansøger.

Dette vil kunne virke urimeligt i visse situationer, og forslaget tager sigte på at eliminere disse urimeligheder.

Tillægspatent skal kunne meddeles, såfremt ansøgning herom indleveres, inden ansøgningen om hovedpatentet er blevet almindeligt tilgængelig i henhold til § 22, og uanset om den heri angivne opfindelse ikke opfylder kravet i § 2, stk. 1, i forhold til ansøgningen om hovedpatentet.

Efter den gældende patentlov kan der meddeles tillægspatent på forandringer ved en opfindelse, hvorpå der er givet patent.

Den gældende ordning må antages oprindelig at have haft de tilfælde for øje, hvor der er gjort en opfindelse af banebrydende natur, således at et nyt område af teknikken er blevet indvundet. Har opfinderens under det fortsatte udviklingsarbejde gjort opfindelser, der er afhængige i forhold til pioner-opfindelsen, kan det synes rimeligt, at han kan få patentbeskyttelse for denne opfindelse med lavere omkostninger end ellers.

Som en væsentlig begrundelse for den gældende tillægspatentordning kan også nævnes hensynet til den økonomisk mindrebedmedlede opfinder. Den gældende ordning opfylder imidlertid ikke, eller i hvert fald kun på en utilstrækkelig måde, denne opgave.

Det må antages, at ordningen i praksis har tjent

et helt andet formål, idet der har vist sig en tendens til en mildere bedømmelse af opfindelseshøjden for så vidt angår tillægspatentets forhold til hovedpatentet, uanset at hjemmel for dette ikke foreligger i loven. Det må antages at være udsigten til, at denne mildere bedømmelse af opfindelseshøjden ville medføre et patent, der ellers ikke kunne opnås, som har været årsag til, at ansøgerne har valgt at søge om tillægspatent i stedet for et selvstændigt patent.

Den ordning, som foreslås, har således en anden begrundelse og opgave end den gældende tillægspatentordning og forslaget afviger derfor på visse punkter fra de nu gældende regler. Disse indeholder således ingen tidsmæssig begrænsning i adgangen til at søge om tillægspatent, og for dette gælder efter loven de samme patenterbarhedsvilkår som for selvstændige patenter, herunder kravet om opfindelseshøjde. Der er endelig ikke mulighed for at opretholde tillægspatentet, hvis hovedpatentet ophører, medens det efter forslaget bevarer sin gyldighed i form af et selvstændigt patent, når hovedpatentet erklæres ugyldigt, eller patenthaveren giver afkald på dette.

For tillægspatent skal der ikke betales årsafgifter.

I den af de nordiske komiteer afgivne præliminære betænkning var tillægspatentordningen foreslået ophevet, men dette mødte nogen modstand blandt de interesserede organisationer. Under hensyn hertil og til, at ordningen findes i det inden for EEC-landene udarbejdede udkast til en europæisk patentkonvention, ændrede komiteerne deres indstilling og foreslog en bestemmelse som den i lovforslaget indeholdte.

Kapitel II.

Til § 8.

I denne bestemmelse fastslås, hvilke administrative myndigheder, der udfører behandlingen af patentansøgninger og udsteder patent.

Patentmyndigheden er efter gældende lov patentkommissionen, de særlige kommissioner og direktoratet for patent- og varemærkevæsenet.

Afgørelsen af ansøgninger om patent er henlagt under patentkommissionen, der består af en række — for tiden 16 — tekniske og juridiske medlemmer. Kommissionen har som bistand direktoratet for patent- og varemærkevæsenet, hvis direktør fungerer som kommissionens formand.

De af kommissionen trufne afgørelser om afslag eller vedtagelse af patent kan af ansøgeren eller en indsiger begæres prøvet af en særlig kommission, der nedsættes af handelsministeren for hver enkelt sag og består af en formand og indtil 4 andre under hensyn til sagens beskaffenhed udnævnte medlemmer.

Af den præliminære betænkning fremgik, at det var tanken at organisere patentmyndigheden på samme måde som efter gældende lov.

En række af de interesserede organisationer, herunder Advokatrådet, De danske Patentagenters Forening og Industrirådet gav imidlertid udtryk for, at spørgsmålet om patentmyndighedens struktur burde yderligere overvejes i forbindelse med en revision af patentlovgivningen.

Man pegede på den betydning, det ved et system med nordisk patent har, at behandlingen af en ansøgning så vidt muligt bliver ens i hvert af de nordiske lande, og at den nuværende kommissionsbehandling er mindre egnet til gennemførelse af en ensartet patenteringspraksis. Organisationerne var af den opfattelse, at patentmyndigheden bør organiseres efter samme mønster som i de øvrige nordiske lande, således at afgørelsen af patentansøgninger lægges i hænderne på patentdirektoratets faste medarbejdere.

Endvidere ønskede man klageinstansen organiseret som en fast instans, idet man bl. a. henviste til, at klageadgangen efter lovforslaget er betydeligt udvidet i forhold til gældende lov og praksis, og at det derfor er af betydning, at klagemyndigheden sammensættes af personer, der foruden at være teknisk sagkyndige også har erfaring med hensyn til patentlovgivning og patentpraksis.

I overensstemmelse med komiteens endelige indstilling foreslås derfor afgørelsen af ansøgninger om patent henlagt til direktoratet for patent- og varemærkevæsenet under direktørens ansvar. Det er tanken at bibeholde den nuværende organisation af direktoratets patentafdeling.

Det foreslås endvidere, at klager over ansøgninger om patent skal indgives til et patentankennavn bestående af en formand og et antal medlemmer. Formanden og yderligere mindst et af nævnets medlemmer skal opfylde de almindelige betingelser for at kunne beskikkes til landsdommer, medens de øvrige medlemmer skal være teknisk sagkyndige. Ved udvælgelsen bør det med henblik på en særlig sagkyndig behandling af den enkelte klage tilstræbes, at teknikens forskellige grene repræsenteres blandt medlemmerne.

Til § 9.

Det er i § 1 fastsat, at patent meddeles efter ansøgning. I §§ 9-10 er givet nærmere regler for indholdet af denne ansøgning. I disse bestemmelser er alene optaget grundlæggende og principielle regler, medens den nærmere udformning er overladt til administrative forskrifter.

Efter stk. 1 skal ansøgningen være skriftlig og

indleveres til patentmyndigheden. Den skal indeholde en beskrivelse, der om fornødent skal omfatte tegninger, og som skal være så tydelig, at en fagmand på grundlag heraf kan udøve opfindelsen. Ansøgningen skal endelig indeholde patentkrav, d. v. s. en bestemt angivelse af, hvad der søges beskyttet ved patentet.

I den nu gældende lov kræves det, at ansøgeren, såfremt han ikke selv er opfinder, med de fornødne bevisligheder skal godtgøre, at opfinderens ret lovligt er overgået til ham.

Det var allerede i den præliminære betænkning i overensstemmelse med disse regler foreslået, at opfinderne skulle angives i ansøgningen, samt at ansøgeren skulle godtgøre sin ret til opfindelsen, hvis patent søges af en anden end opfinderen. Samtidig havde man optaget en bestemmelse om de såkaldte virksomhedsopfindelser. Af hensyn til den kritik, som fremkom mod sidstnævnte bestemmelse, er denne udeladt i komiteernes endelige udkast og i nærværende forslag. Samtidig havde komiteerne udeladt kravet om angivelse af opfinder og reglen om pligt for ansøgeren til at dokumentere sin ret.

Fra en række organisationer, blev der heroverfor fremsat et stærkt ønske om, at begge forskrifter blev opretholdt. Under de nordiske departementsforhandlinger var der enighed om at følge dette ønske, hvilket er sket ved i nærværende bestemmelse at foreskrive, at opfinderen skal angives i ansøgningen, og at ansøgeren, hvis han ikke selv er opfinder, skal godtgøre sin ret til opfindelsen. Ret for opfinder til at nævnes i patentet fremgår af § 26.

Der vil herefter ikke kunne meddeles patent på grundlag af en ansøgning, medmindre denne angiver en eller flere opfindere. Det må formodes, at det altid vil være muligt at angive nogen, der har en sådan tilknytning til opfindelsens tilkomst, at han eller de med rimelighed kan anføres som opfindere.

Samtidig er i stk. 1 indsat en henvisning til om fornødent at anvende tegninger ved beskrivelsen af opfindelsen.

Til § 10.

Kravet om, at der i samme ansøgning ikke må søges patent på to eller flere af hinanden uafhængige opfindelser er i første række begrundet i administrative hensyn. Kunne flere indbyrdes uafhængige opfindelser medtages i samme ansøgning ville dette medføre en mere kompliceret behandling, ligesom klassificeringen blev vanskeliggjort. Ligeledes kan anføres fiskale hensyn.

I hvilket omfang opfindelser, der er afhængige af hinanden, kan optages i samme ansøgning, er ikke

behandlet i bestemmelsen. Foreligger der imidlertid en teknisk forbindelse mellem opfindelserne, må det anses for praktisk og rimeligt, at de medtages i samme ansøgning. Nærmere regler angående anvendelsen af bestemmelsen i praksis har man ment at kunne henlægge til de administrative forskrifter.

Reglen svarer til de gældende bestemmelser i patentloven, som foreskriver, at såfremt nogen vil søge patent på flere af hverandre uafhængige opfindelser, skal han for hver opfindelse indgive særskilt ansøgning.

Til § 11.

Omfatter en patentansøgning i strid med reglerne i § 10 flere af hinanden uafhængige opfindelser, må ansøgningen begrænses til kun at indeholde en opfindelse. De derved udskilte dele kan da gøres til genstand for en eller flere selvstændige ansøgninger.

Nærværende bestemmelse giver i så fald ansøgeren ret til at begære, at de nye ansøgninger, ligesom efter gældende ret, skal anses for indleveret samtidig med den oprindelige ansøgning.

Bestemmelsens indhold er ikke nyt i forhold til komiteernes udkast, idet der i det af disse udarbejdede forslag til administrative forskrifter findes regler om deling og udskillelse. Man har imidlertid fundet at disse forskrifter, der fraviger de almindelige regler om ansøgningstidspunktet, er af en sådan betydning, at de bør have hjemmel i selve loven.

Den nærmere udformning af reglerne skal, som det fremgår af bestemmelsen, ske i de administrative forskrifter.

Til § 12.

I tilslutning til gældende ret fastsættes i denne bestemmelse en pligt for ansøgere, der ikke har bopæl her i landet, til at lade sig repræsentere ved en fuldmægtig under ansøgningens behandling hos patentmyndigheden.

En tilsvarende regel findes i forslaget § 66 om pligt for patenthavere, der ikke har bopæl her i landet, til at have en her bosat fuldmægtig, som kan repræsentere ham i visse anliggender.

Kravet om fuldmægtig er motiveret af praktiske grunde. F. eks. kan de forhandlinger som foregår mellem ansøgeren og patentmyndigheden blive betydeligt vanskeliggjort, såfremt patentmyndigheden må stå i direkte forbindelse med ansøgere, der bor i udlandet og som derfor må antages at savne nødvendig kendskab til sproget og andre forhold her i landet.

Til § 13.

I bestemmelserne om patentansøgningens indhold opstilles visse krav til beskrivelsens tydelighed og patentkravenes indhold og bestemthed. Ved

patentmyndighedens behandling kan det vise sig, at ansøgningen ikke opfylder disse forskrifter og ansøgeren bør da have lejlighed til at rette påpegede mangler. Ligeledes bør han have ret til af egen drift at gøre ændringer af denne art. Finder patentmyndigheden, at ansøgeren ikke er berettiget til en så omfattende beskyttelse, som han har begæret, bør han have ret til at indskrænke patentkravene. Principielt bør dog alene sådanne ændringer godtages, for så vidt opfindelsen også således som den nu beskrives fremgår af de ansøgningsdokumenter, der forelå ved indleveringen. Er ansøgningsdagen ændret i medfør af reglen i § 14, skal dog i stedet tages hensyn til de ansøgningsdokumenter, som forelå på det tidspunkt, hvor ansøgningen i henhold til denne bestemmelse skal anses for indleveret.

Til § 14.

Såvel i den gældende patentlov som i lovforslaget er det et grundlæggende princip, at patentkravet ikke må omfatte mere, end hvad der indeholdes i de oprindelige ansøgningsdokumenter. Er disse ikke tilstrækkeligt fyldestgørende til at begrunde de krav, ansøgeren har opstillet, findes altså ingen mulighed for efterfølgende at berigtige dem, men en ny ansøgning må indleveres. I tilslutning til finsk og norsk ret åbner forslaget imidlertid en mulighed for ansøgeren til inden 6 måneder fra ansøgningsdagen at foretage ændringer under opretholdelse af den oprindelige ansøgning og begære, at denne skal anses for indleveret på det tidspunkt, da ændringen blev foretaget. Det kræves ikke, at begæring om denne såkaldte løbedagsforskydning indgives inden nævnte frist. Begæringen kan kun fremsættes én gang og kan ikke tilbagetages.

Løbedagsforskydning kan begæres også for så vidt angår ansøgninger for hvilke der påberåbes prioritet i henhold til § 6. Dette vil dog ikke kunne medføre nogen forlængelse af den i denne bestemmelse fastsatte prioritetstid. Falder derfor den dag som skal anses som den nye ansøgningsdag efter prioritets-tidens udløb bortabes retten til at gøre prioritet gældende.

Påberåbes omvendt ansøgningen som grundlag for prioritet ved indlevering af ansøgning om patent i et andet land inden for Pariser-unionen, heror afgørelsen af betydningen af løbedagsforskydningen på lovgivningen i det land, hvor ansøgningen indleveres. En ansøger, der har til hensigt at ansøge om patent på opfindelsen i udlandet, bør imidlertid være opmærksom på, at løbedagsforskydningen ved ansøgningens behandling i et andet land kan medføre en anden beregning af prioritetstidspunktet end

hvad tilfældet ville være, såfremt der i stedet blev indleveret en ny ansøgning.

Til §§ 15-16.

Disse bestemmelser indeholder regler om behandlingen af patentansøgninger, som lider af mangler, der er til hinder for, at patent kan meddeles.

Efter den gældende patentlov kan der vedrørende sådanne ansøgninger træffes afgørelser som går ud på enten afvisning når ansøgningen ikke opfylder lovens forskrifter om ansøgningernes formelle indhold, eller afslag når den pågældende opfindelse ikke opfylder de for patenterbarhed opstillede krav, når der er angivet en urigtig opfinder eller når ansøgeren mangler adkomst til at udtage patentet. Med de formelle forskrifter ligestilles lovens krav om beskrivelsens tydelighed, om at ansøgningen ikke må angå flere af hinanden uafhængige opfindelser, samt at ansøgningsafgift betales.

Den væsentligste forskel mellem de to former for afgørelse er, at et afslag kan påklages, hvilket der ikke er adgang til, såfremt afgørelsen går ud på afvisning.

Denne ordning, hvorefter en ansøgning kan afvises af formelle grunde uden adgang for ansøgeren til at påklage afgørelsen, synes mindre betryggende for ansøgeren. En sådan endelig afgørelse kan medføre, at ansøgningen ikke blot må indleveres på ny, men tillige, at muligheden for at opnå beskyttelse for opfindelsen helt kan fortabes, f. eks. fordi der i den mellemliggende tid er fremkommet materiale, der betager opfindelsen dens nyhed. Af hensyn til retssikkerheden har man fundet, at en beslutning af denne rækkevidde bør kunne påklages.

Forslagets regler om behandling af ansøgninger, som lider af mangler er derfor fælles for såvel formelle som materielle mangler. I § 15, stk. 1, er optaget én for begge tilfælde fælles bestemmelse, hvori det fastsættes, at har ansøgeren ikke iagttaget de om ansøgningen givne forskrifter eller patentmyndigheden finder, at der af andre grunde er noget til hinder for at imødekomme ansøgningen, skal ansøgeren underrettes herom og opfordres til, inden en vis frist, at udtale sig herom eller berigtige ansøgningen.

Det er ikke fundet påkrævet i lovtæksten at foreskrive nogen bestemt form, i hvilken meddelelse til ansøgeren skal udfærdiges.

I § 15, stk. 2, bestemmes, at ansøgningen henlægges såfremt ansøgeren ikke inden fristens udløb fremkommer med nogen udtalelse eller træffer foranstaltninger til at berigtige ansøgningen. I forhold til komiteernes forslag er i dette stykke indføjet en bestemmelse om, at ansøgeren på forhånd skal

F. t. patentlov.

underrettes om muligheden for at ansøgningen henlægges.

I § 15, stk. 3, bestemmes det dog, at behandlingen mod betaling af en særlig afgift skal genoptages, såfremt ansøgeren inden 4 måneder efter den fastsatte frist fremkommer med sine bemærkninger eller træffer foranstaltninger til at berigtige ansøgningen.

Reglen i § 16 indeholder forskrifter om behandling af ansøgningen efter at ansøgeren har fremsat sine bemærkninger til patentmyndighedens indvendinger. Finder patentmyndigheden også herefter noget til hinder for at imødekomme ansøgningen skal denne afslås såfremt ansøgeren har haft lejlighed til at udtale sig om hindringen, medmindre patentmyndigheden finder grund til på ny at opfordre ansøgeren til inden en vis frist at udtale sig eller berigtige ansøgningen.

Til § 17.

Denne paragraf vedrører et specielt konflikttilfælde, som fra tid til anden opstår under behandlingen af patentansøgninger, hvor det kan være aktuelt at inddrage domstolene i behandlingen. Der er tale om det tilfælde, at nogen over for patentmyndigheden påstår, at han og ikke ansøgeren er berettiget til opfindelsen. Den pågældende kan f. eks. gøre gældende, at han selv er den virkelige opfinder, og at ansøgeren har fået kendskab til opfindelsen ved misbrug af fortrolige oplysninger, som er udleveret af opfinderen. Endvidere kan det over for den, som ubestridelig er opfinder, gøres gældende, at han i kraft af sin ansættelse har forpligtet sig til, at alle opfindelser, som han gør, skal tilkomme hans arbejdsgiver.

Dette kan ske på et hvilket som helst trin af sagsbehandlingen og behøver ikke nødvendigvis at ske i form af indsigelse efter § 21. Efter forslaget kan patentmyndigheden i tilfælde, hvor den finder spørgsmålet tvivlsomt, opfordre vedkommende til at anlægge sag for at få spørgsmålet prøvet ved domstolene, idet han samtidig gøres opmærksom på, at påstanden kan lades ude af betragtning ved den fortsatte behandling af sagen, såfremt opfordringen ikke efterkommes. Er spørgsmålet om retten til opfindelsen under behandling ved en domstol, kan behandlingen af ansøgningen ifølge paragraffens stk. 2 stilles i bero, indtil søgsmålet er endeligt afgjort.

Nogen tilsvarende bestemmelse findes ikke i den nu gældende lov, men det må antages, at paragraffen ikke indeholder andet, end hvad patentmyndigheden selv uden udtrykkelig lovhjemmel vil være berettiget til at gøre allerede efter gældende ret.

Til § 18.

Er det ved retsafgørelse eller på anden måde godtgjort, at en anden har bedre ret til opfindelsen end ansøgeren, vil han i almindelighed være interesseret i selv at få patent på opfindelsen. Det er ikke tilfredsstillende, at henvise ham til selv at indgive en ny ansøgning, idet den allerede foreliggende ansøgning, uanset at den var indleveret med urette, er nyhedshindrende såfremt den er blevet tilgængelig for enhver, jfr. forslaget § 22.

Det foreslås derfor, at den oprindelige ansøgning skal kunne overføres til den berettigede. Herved opnås bl. a. den fordel, at der ikke kan opstå en periode, under hvilken opfindelsen ikke er genstand for nogen ansøgning og opfindelsen dermed tilgængelig for fri udnyttelse.

Den til hvem patentansøgningen overføres efter disse regler skal betale ny ansøgningsafgift, bl. a. under hensyn til det yderligere arbejde, som pålægges patentmyndigheden i form af korrespondance og forhandlinger med den nye ansøger.

For at hindre tab af rettigheder må ansøgningen, såfremt der er fremsat begæring om overførelse, ikke henlægges, afslås eller imødekommes før der er taget endelig stilling til begæringen.

I den gældende patentlov findes ikke tilsvarende regler om overførelse af ansøgninger til en bedre berettiget.

De danske Patentagenters Forening samt Dansk Forening for industriel Retsbeskyttelse fremsatte i deres udtalelser om den endelige betænkning ønske om, at retten til overførelse under alle omstændigheder skulle være betinget af, at der ikke foreligger omstændigheder, som ville gøre en sådan overføring ubillig. Man anså det nok for værdifuldt, at der bliver åbnet adgang til overføring af en af en uberettiget indleveret ansøgning, men skønnede det betænkeligt, at der er tillagt den der godtgør sin berettigelse en ubetinget ret til sådan overføring.

Man har dog ligesom komiteerne ment at burde givé en ubetinget ret til sådan overførelse, bl. a. under hensyn til, at patentmyndigheden ikke har mulighed for at skaffe sig tilstrækkelig sikker oplysning om de foreliggende nærmere omstændigheder, til at kunne tage stilling til, om overførelse i det enkelte tilfælde bør tillades eller ej.

Til § 19.

I denne bestemmelse reguleres vilkårene for godkendelse af ansøgningen til fremlæggelse samt virkningen af en sådan godkendelse med hensyn til ansøgerens muligheder for at ændre patentkravet.

Beslutningen om en fremlæggelse binder ikke patentmyndighedens endelige stilling til ansøgning.

gen. Fremlæggelsen er alene udtryk for, at der under de forberedende undersøgelser intet er fundet til hinder for meddelelse af patent, og at fremlæggelse derfor kan ske.

I stk. 2 er optaget en bestemmelse om, at når ansøgningen er godkendt til fremlæggelse, må patentkravene ikke udvides eller begæring fremsættes i henhold til § 14. En ret for ansøgeren til efter fremlæggelsen at ændre ansøgningen i samme udstrækning som forinden dette tidspunkt ville medføre en række ulemper såvel ud fra et retssikkerhedssynspunkt som med hensyn til en rationel behandling af ansøgningerne. De samme grunde fører til, at afskære begæring om den såkaldte løbedagsfor skydning, der har hjemmel i forslaget § 14.

De danske Patentagenters Forening har udtalt, at forbudet i stk. 2 mod udvidelse af patentkravene må forventes at give anledning til vanskeligheder i praksis, fordi ændringer, der foretages efter ansøgningens godkendelse til fremlæggelse ikke behøver at have karakter af „indskrænkninger“ eller „udvidelser“.

Det vil dog formentlig være muligt at tilvejebringe en rimelig praksis på dette område, med hensyntagen til bestemmelsens motivering.

Til § 20.

Denne bestemmelse, der svarer til komiteernes forslag, indeholder regler om betaling af trykningsafgift. Også efter den gældende patentlov betales afgift for trykning af beskrivelsen, men betalingen sker først, når der er truffet afgørelse om, at patent kan meddeles. Efter forslaget trykkes ansøgningen imidlertid allerede ved fremlæggelsen.

I stk. 2 findes hjemmel til at fritage for betaling af trykningsafgift i særlige tilfælde. I forhold til komiteernes forslag er fristen for betaling efter afslag ændret til 2 måneder.

Til § 21.

Bestemmelsen foreskriver, at ansøgningen i lighed med den bestående ordning skal fremlægges til almindeligt eftersyn for at give almenheden lejlighed til at fremsætte indsigelse imod den. Der skal ske bekendtgørelse om fremlæggelse.

I stk. 3 er optaget en ny bestemmelse om trykning af fremlæggelsesskrift, d. v. s. eksemplarer af beskrivelsen med eventuelle tegninger og tilhørende patentkrav. I forhold til komiteernes forslag er forskriften om angivelse af opfinder gjort obligatorisk under hensyn til den ændring, der fremgår af forslaget § 9, stk. 2.

Til § 22.

Efter de gældende regler fremlægges ansøgningen

med bilag til almindeligt eftersyn hos patentkommissionen samtidig med den offentlige bekendtgørelse om ansøgningen. Offentligheden har dog kun adgang til den godkendte beskrivelse med patentkrav og eventuelle tegninger samt prioritetsdokumenter.

I betragtning af det ofte betydelige tidsrum, som medgår til behandlingen af patentansøgninger, kan denne hemmeligholdelse medføre betydelige ulemper for erhvervslivet. Det foreslås derfor, at den nuværende regel om, at ansøgningsdokumenterne skal offentliggøres ved fremlæggelse, suppleres med en regel om, at akterne i ansøgningssagen skal holdes tilgængelige for enhver, når der er forløbet 18 måneder fra ansøgningens indlevering, uanset om fremlæggelse har fundet sted. Fra denne regel gøres der alene undtagelse for de tilfælde, hvor der inden fristens udløb er truffet beslutning om, at ansøgningen henlægges eller afslås. Dette omfatter også de tilfælde, hvor ansøgningen er tilbagekaldt af ansøgeren og som følge heraf er henlagt.

Det er samtlige akter i ansøgningssagen, som bliver tilgængelige for offentligheden.

I stk. 5 indeholdes en regel, som vil give patentmyndigheden mulighed for efter ansøgning at bestemme, at et dokument helt eller delvis skal hemmeligholdes, såfremt det indeholder forretningshemmeligheder, der ikke angår den opfindelse, på hvilken der søges patent. Udtrykket forretningshemmeligheder sigter i første række på forretnings- og fabrikationshemmeligheder i sædvanlig forstand, men vil kunne omfatte andre forhold angående ansøgerens virksomhed, som ansøgeren kan antages at have væsentlig interesse i at holde hemmelige. I det enkelte tilfælde må der ske en afvejning mellem på den ene side ansøgerens interesse i, at det pågældende dokument hemmeligholdes, og på den anden side den almindelige interesse i, at offentligheden får adgang til alt materiale, som kan belyse opfindelsens beskaffenhed og patentansøgningens rækkevidde.

Efter komiteernes forslag skulle afslag på ansøgning om hemmeligholdelse i medfør af stk. 5 ikke kunne påklages. Imidlertid vil der kunne være tale om spørgsmål af stor rækkevidde for ansøgeren, og der er derfor i § 24, stk. 3, optaget en regel om, at afgørelser i henhold til bestemmelsen vil kunne påklages af den, der har fremsat begæringen. Af hensyn til denne klageadgang er der i stk. 5 i forhold til komiteernes udkast tilføjet en regel om, at dokumentet ikke må gøres tilgængeligt, før afgørelse er truffet og ej heller i det tidsrum, hvor afgørelsen kan påklages. Endelig er det bestemt, at klage har opsættende virkning.

Til § 23.

Bestemmelsen indeholder regler om optagelse af ansøgningen til fortsat behandling efter fremlæggelsestidens udløb.

Til § 24.

De afgørelser, som ansøgeren efter den gældende patentlov kan indbringe for en særlig kommission, er som anført i bemærkningerne til §§ 15-16, beslutninger, hvorved patent nægtes af materielle grunde, det være sig, fordi opfindelsen ifølge lovens § 1 ikke kan gøres til genstand for patent, eller fordi retten til opfindelsen tilkommer en anden end ansøgeren. Hvor hindringen for patent derimod består i, at lovens formelle vilkår ikke er opfyldt, skal ansøgningen ikke afslås, men afvises, og en afvisning kan ikke indbringes for en særlig kommission.

Ved forslaget sker der en udvidelse af området for de afgørelser, som skal kunne påklages, ved at man anvender samme beslutningsform, hvad enten ansøgningen afslås af materielle eller af formelle grunde. Der foretages således ikke en begrænsning i klageadgangen efter årsagen til afslaget.

I forhold til komiteernes udkast er der i forslaget foretaget visse redaktionelle ændringer. Stk. 1 omfatter herefter klage over afgørelser, hvorved patentmyndighedens behandling af en ansøgning er at betragte som afsluttet, d. v. s. henlæggelse, afslag eller meddelelse af patent. Stk. 2 indeholder regler om klage over afgørelser angående genoptagelse og overføring og stk. 3 en regel om klage over afgørelser i henhold til § 22, stk. 5. Herom henvises til bemærkningerne til § 22.

Komiteerne foreslog, at der uanset om klagen blev taget tilbage, alligevel skulle træffes afgørelse af en klage over, at der var meddelt patent. Reglen er motiveret med almenhedens interesse i, at fremsatte indsigelser mod patentansøgninger bliver genstand for prøvelse for i videst muligt omfang at forebygge, at patent meddeles på urigtigt grundlag.

Man har dog anset en sådan generel regel for at være mere omfattende end påkrævet. Påstår f. eks. indsigeren, at han og ikke ansøgeren har ret til at få patent, synes indsigeren selv at burde have adgang til at bestemme, om han vil trække sin klage tilbage. Er indsigelsen derimod begrundet med, at betingelserne i lovens § 2 for meddelelse af patent ikke er til stede, foreligger der en almindelig interesse i, at klagen behandles, uanset om den tages tilbage af indsigeren. Det foreslås derfor, at klagen kan prøves, når der foreligger særlige grunde hertil.

Det følger af bestemmelsen, at andre af patentmyndigheden truffne afgørelser end de i stk. 1-3 udtrykkeligt nævnte ikke kan påklages.

En bestemmelse om retten til at klage over afgørelser vedrørende meddelte patenter findes i forslagets § 67.

Til § 25.

I forhold til komiteernes udkast er der i denne bestemmelse foretaget en redaktionel ændring, således at forskrifterne om patentankenævnets sammensætning er flyttet til § 8.

Endvidere er indsat en udtrykkelig bestemmelse for at klargøre, at patentankenævnets afgørelse ikke kan indbringes for f. eks. handelsministeren. Ligeledes er det bestemt, at afgørelser, der kan begæres prøvet af patentankenævnet, ikke kan indbringes for domstolene, forinden afgørelsen har været forelagt for nævnet.

Stk. 3 åbner mulighed for inden for en kort frist at indbringe et afslag på en patentansøgning for domstolene. Er patentansøgningen imødekommet, kan spørgsmålet om dets gyldighed m. v. uden den angivne tidsfrist efter §§ 52 og 53 indbringes for domstolene.

Det er fundet naturligt, at dokumenter, der indeholder forretningshemmeligheder, som ikke angår den pågældende opfindelse, og som indkommer til patentankenævnet under dets behandling af sagen, skal kunne holdes hemmelige i lighed med, hvad der efter forslagets § 22, stk. 5, gælder for patentmyndighedens behandling.

En række af de erhvervsorganisationer, som komiteernes betænkning har været forelagt, har i deres udtalelser givet udtryk for, at den i kapitel III omhandlede ordning med nordiske patentansøgninger næppe kan forventes at fungere ensartet, hvis der ikke tilvejebringes en fælles nordisk ankeinstans i patentsager.

På foranledning af Nordisk Råd foregår der for tiden nordiske forhandlinger om dette spørgsmål.

Til § 26.

Finder patentmyndigheden, at intet er til hinder for at imødekomme ansøgningen, skal patent meddeles. Patentet får imidlertid først den fulde retsvirkning, når beslutningen er endelig, d. v. s. at fristen for indbringelse af afgørelsen for patentankenævnet er udløbet. Tidspunktet for patentets meddelelse er af betydning for beregningen af visse frister. Det er derfor fundet hensigtsmæssigt i selve lovteksten udtrykkelig at angive, hvornår patentet skal anses for meddelt. Reglen herom findes som første punktum i stk. 1.

Med henblik på en tydeliggørelse af komiteernes udkast er stk. 1, 3. pkt., ændret således, at det fremgår, at omtrykning af beskrivelse og patentkrav alene skal finde sted, såfremt disse er ændret efter

fremlæggelsen. Der skal ikke betales yderligere afgift for eventuel omtrykning.

Det er endvidere på tilsvarende måde som i § 21, stk. 3, bestemt, at patenthaveren og opfinderen skal angives i de trykte eksemplarer.

Til § 27.

Bestemmelsen omhandler det for patentvæsenet grundlæggende patentregister. I forhold til komiteernes udkast synes det dog at være tilstrækkeligt at angive, at meddelte patenter skal indføres i et patentregister, og at dette føres af patentmyndigheden. De fornødne bestemmelser om patentregistrets indretning og førelse m. v. udfærdiges i medfør af § 69 i form af administrative forskrifter.

Er patent overgået til en anden eller licens givet, skal dette efter § 44 på begæring indføres i patentregistret. Det samme gælder for tvangslicens og rettigheder i henhold til § 53, stk. 2.

Kapitel III.

Kapitlet indeholder bestemmelserne om nordisk samarbejde gennem indførelse af et system med nordiske patentansøgninger, således at den, der vil have patent på en opfindelse i alle de nordiske lande eller 3 af disse, kan indgive ansøgning derom i et af landene og dér få udfærdiget patent for alle de pågældende lande. De organisationer m. v., der har udtalt sig om dette spørgsmål, er alle gået ind for et sådant nordisk samarbejde bortset fra Industrirådet.

Ordningens formål er jo et dobbelt, dels en lettelse for patentansøgere, der ønsker patent i de nordiske lande, og som efter ordningen kan klare sig med én ansøgning, én ansøgningsafgift og honorar til én patentagent i stedet for nu 4 ansøgninger, 4 afgifter og honorar til 4 patentagenter, dels en rationalisering af arbejdet derved, at ansøgningen kun behandles af én nordisk patentmyndighed i stedet for som nu, hvor 4 nordiske myndigheder uafhængig af hinanden i vidt omfang må udføre det samme arbejde ved undersøgelse af patentansøgningen. Rationaliseringen skulle for de enkelte patentmyndigheder medføre en sådan mindskelse af arbejdsbyrden, at arbejdet kunne gennemføres væsentlig hurtigere, således at patenterne kunne udfærdiges på et væsentligt tidligere tidspunkt end nu, og væsentlig bedre og grundigere, således at der er en større sikkerhed for, at udfærdigede patenter er holdbare. En sådan rationalisering er en klar fordel såvel for industrien som for alle andre næringsdrivende, idet den vil formindske risikoen for, at de ved manglende agtpågivenhed gør indgreb i patentrettigheder.

Industrirådet går principielt imod ordningen med fælles nordiske patentansøgninger, som indeholdt i kapitel III i de foreliggende lovforslag, og ønsker lovforslagene fremsat uden dette kapitel. Norsk industri indtager en lignende stilling, medens Sveriges og Finlands industriforbund går ind for den nordiske ordning. Industriens synspunkt er det, at man anser det for tvivlsomt, om forslaget vil virke arbejdsbesparende for de nordiske patentvæsener og dermed nedsættende på den lange ekspeditionstid for patentansøgninger, dels og navnlig at en overgang til dette system vil medføre en stærkt forøget årlig tilgang af udstedte patenter med gyldighed for Danmark. Man anfører, at systemet vil få en samlet skadelig indflydelse på dansk industri, og at selv muligheden for en betydelig lettelse i det danske patentdirektorats arbejdsbyrde og en væsentlig nedsættelse af behandlingstiden for patentansøgninger ikke bør føre til eksperimenter, hvis øvrige konsekvenser vil være til skade for en af landets hovednæringsveje.

Industrirådet mener, at systemet vil medføre, at patenter med gyldighed for Danmark groft udregnet vil komme til at ligge mellem 3 og 5 gange de hidtidige tal, og man er bekymret ved indførelsen af et sådant system under hensyn til, at det vil være vanskeligt at ophæve det, hvis de af industrien forudsatte skadelige virkninger viser sig at holde stik.

Uanset dansk industris betænkkeligheder mener man at måtte foreslå gennemførelse af et nordisk samarbejde i overensstemmelse med den i komiteernes udkast indeholdte ordning.

Denne vil selv sagt medføre, at mange ansøgere, som ikke i dag søger patent i alle de nordiske lande, efter forslagets gennemførelse, når Norden i patentretlig henseende kan betragtes som en enhed, vil indgive nordiske patentansøgninger, og der vil derfor blive et større antal patenter med gyldighed for Danmark. Endvidere vil selve den omstændighed, at Norden danner et selvstændigt patentområde, medføre en større interesse for patentering fra udenlandske ansøgers side. Komiteerne har taget som udgangspunkt, at der fra udlandets side vil blive taget patent for alle nordiske lande i samme omfang, som der i dag tages patent for Sverige, idet det har vist sig, at udenlandske ansøgninger i de 3 andre nordiske lande praktisk talt altid er dubletter af ansøgninger i Sverige. Dertil har man som et skøn lagt 10 pct. Dette vil antagelig medføre omkring en tredobling af patenterne her i landet. En bedømmelse heraf vil selvsagt i nogen grad bero på et skøn, og Industrirådets skøn ligger som nævnt højere end lovkomiteernes. En forøgelse

af patenternes antal, måske op imod 8.000 årlig, vil selvsagt for dansk industri medføre et noget større arbejde ved overvågning af, hvilke opfindelser der gøres og patenteres inden for den enkelte industris interesseområde. Bortset herfra er det vel vanskeligt at vurdere, hvilken gene det er for industrien, at et større antal opfindelser patenteres her i landet. I denne forbindelse kan det nævnes, at det årlige antal af patenter i England ligger på ca. 35.000, i Vesttyskland på ca. 20.000, og i USA på ca. 53.000, og man har ikke indtrykket af, at industrierne i disse lande hemmes i deres udfoldelse af den stedfundne patentering. Endvidere bemærkes, at dansk industri jo i betydelig grad producerer til eksport og derfor må være opmærksom på patenteringen i de lande, hvortil man eksporterer, således at i hvert fald den eksporterende industri allerede i dag må have en betydelig byrde med undersøgelsen af de i udlandet udfærdigede patenter.

Til § 28.

Udkast til den i bestemmelsen omtalte overenskomst er udarbejdet af komiteerne og findes aftrykt i den endelige betænkning.

Af hensyn til Finlands ligestilling med de øvrige nordiske lande er komiteernes forslag ændret således, at en nordisk patentansøgning skal kunne omfatte enten Danmark, Finland, Norge og Sverige eller 3 af disse lande. Finland skal altså kunne medtages i en ansøgning, der kun angår 3 lande.

I henhold til stk. 2 skal de øvrige bestemmelser i kapitel III finde anvendelse, så længe overenskomsten om nordiske patentansøgninger er i kraft. Det må afhænge af nærmere overvejelser på det pågældende tidspunkt, i hvilken udstrækning disse bestemmelser skal ophæves, såfremt konventionen måtte ophøre at gælde mellem 2 eller flere lande.

Til § 29.

Bestemmelsen indeholder de grundlæggende regler for nordiske patentansøgninger. Under de nordiske departementsforhandlinger er det foreslået, at bestemmelsen suppleres med en indledende regel, hvorefter en her i landet indleveret ansøgning foruden Danmark skal angå patent i Finland, Norge og Sverige eller 2 af disse lande.

Til § 30.

Bestemmelsen i § 2, stk. 2, om, at indholdet i en tidligere her i landet indgivet patentansøgning anses som kendt, såfremt denne ansøgning bliver almindeligt tilgængelig i overensstemmelse med reglerne i § 22, gøres i nærværende paragraf anvendelig i forholdet mellem ansøgninger, der er indleveret i forskellige nordiske lande. Der må således i visse til-

fælde ved prøvelsen af en ansøgning tages hensyn til en ældre ansøgning i et andet nordisk land, selv om denne ansøgning ikke var almindeligt tilgængelig, da den yngre ansøgning blev indleveret.

Er der f. eks. i Norge indleveret en nordisk ansøgning, må den norske patentmyndighed tage hensyn til såvel nordiske som nationale ansøgninger i de øvrige lande, som ansøgningen omfatter. Omfatter en ansøgning derimod alene Norge, er det kun nordiske ansøgninger i de pågældende lande, der vedrører Norge, som skal tages i betragtning.

Prøvelsen af en nordisk patentansøgning påhviler alene primærlandets patentmyndighed. Der vil dog være mulighed for under fremlæggelsen at foretage visse supplerende nyhedsundersøgelser hos sekundærlandenes patentmyndigheder.

Det er fundet mest hensigtsmæssigt at overlade til de nordiske patentmyndigheder at fastsætte, i hvilket omfang og med hvilken fremgangsmåde sådanne undersøgelser kan finde sted. Findes der på grundlag af de indvundne erfaringer behov for ændringer heri, vil disse med denne ordning lettere kunne gennemføres. Det bør dog tilstræbes, at nyhedsundersøgelser i sekundærlandene begrænses mest muligt.

Til §§ 31-33.

Disse bestemmelser svarer til § 31 i komiteernes udkast.

Under de nordiske departementsforhandlinger var der enighed om, at bestemmelserne bør begrænses til alene at angå de ekspeditioner, som skal foretages i det land, hvor loven gælder, og således for Danmarks vedkommende ikke udtale sig om ansøgningens behandling i andre lande. Ekspeditioner i forbindelse med nordiske patentansøgninger i disse lande bør alene reguleres i det pågældende lands lov. For sammenhængens skyld har det dog været nødvendigt på nogle punkter tillige at nævne, hvad der i andre lande skal foretages under behandlingen af en nordisk patentansøgning her i landet.

De danske Patentagenters Forening har fremsat ønske om, at reglen i § 31 måtte udgå, idet kravet om at en nordisk ansøgning ikke må fremlægges, før der foreligger en finsk tekst, synes at være en urimelig byrde for ikke-finske ansøgere. Af praktiske grunde er det ikke muligt at imødekomme dette ønske.

Samme forening har foreslået, at de i § 32 omhandlede trykte skrifter skal angive i hvilket land ansøgningen behandles. En udtrykkelig bestemmelse herom er imidlertid ikke påkrævet, idet det altid vil fremgå af skriftet, hvilken patentmyndighed der har udfærdiget det.

Til § 34.

Bestemmelsen svarer med visse redaktionelle ændringer til § 32 i komiteernes udkast.

Til §§ 35-36.

Disse bestemmelser svarer til § 33 i komiteernes udkast. Efter det af komiteerne foreslåede system skal en nordisk patentansøgning kunne videreføres som national ansøgning i ethvert land, som den nordiske ansøgning omfatter.

De nærmere regler for sådanne ændringer af ansøgninger der er indleveret her i landet findes i § 35, stk. 2-4, medens § 36 fastsætter visse regler for de tilfælde, hvor en nordisk ansøgning fra et andet land videreføres som en særlig ansøgning for Danmark.

Der er foretaget visse mindre ændringer i komiteernes udkast under hensyn til, at Finland skal kunne medtages i en ansøgning som kun angår 3 lande og til, at loven som anført i bemærkningerne til §§ 31-33, kun bør regulere ansøgningernes behandling her i landet.

Til § 37.

Bestemmelsen svarer til § 35 i komiteernes udkast.

Til § 38.

Bestemmelsen svarer til § 34 i komiteernes udkast.

Komiteerne påpeger, at en nordisk patentansøgning kan indleveres i ethvert af de af ansøgningen omfattede lande. Det er imidlertid ønskeligt, at ansøgningerne fordeles til de pågældende patentmyndigheder i nogenlunde samme forhold som nu.

Tendenser til en eventuel ulige fordeling bør i tide imødegås med vejledning til ansøgerne. Komiteerne peger tillige på muligheden for at bestemme, at nyhedsundersøgelser kan foretages af andre landes patentmyndigheder, jfr. § 69, stk. 2. Skulle man imidlertid ikke ad disse veje kunne hindre en ulige fordeling, må der findes mulighed for andre foranstaltninger herimod. Det synes at være rimeligt at indføre mulighed for, at nordiske patentansøgninger, som indleveres i et land, skal kunne overføres til behandling af patentmyndigheden i et andet af ansøgningen omfattet land. Efter komiteernes opfattelse bør en sådan overføring kun ske efter nærmere bestemmelse i særlige aftaler mellem de pågældende lande.

Begrænsningen til nordiske patentansøgninger, som indleveres her i landet, indebærer, at overføring kun kan komme på tale for så vidt angår ansøgninger, der indleveres efter at de pågældende almindelige forskrifter herom er udfærdiget. Be-

stemmelsen om, at disse forskrifter ikke må angå ansøgninger, der er indleveret af nogen, som er bosat her i landet, er begrundet i, at en overflytning i disse tilfælde ville indebære en unødigt kompliceret følge af reglerne om fuldmægtig og om det sprog, på hvilket beskrivelser og patentkrav skal være affattet. Den kommission, som skal oprettes i henhold til art. 4 i konventionsudkastet, bør fungere som samordnende organ, med henblik på, at kontrollere fremkomst af en skæv fordeling i antallet af ansøgninger og fremkomme med forslag til foranstaltninger herimod.

I aftaler, der indgås i henhold til nærværende bestemmelse, bør det angives i hvilken udstrækning overføring skal ske. Dette spørgsmål må afgøres under hensyntagen til omstændighederne på det tidspunkt, hvor aftalen indgås, således at der her ved bl. a. tages hensyn til forholdet mellem antallet af ansøgninger hos de forskellige patentmyndigheder.

Kapitel IV.

Reglerne i § 39 fandtes i kapitel II i komiteernes udkast. Dette kapitel indeholder formelle forskrifter om fremgangsmåden ved opnåelse af patent og er således af en anden karakter end reglerne om patentkravets betydning og forståelse. Bestemmelsen er derfor flyttet fra § 10 til et særligt kapitel, der tillige rummer bestemmelserne om patenttiden.

Til § 39.

Bestemmelsen, der svarer til § 10, stk. 1, 3. og 4. punktum i komiteernes udkast, indeholder bestemmelser om patentkravets betydning for fastsættelsen af patentbeskyttelsens omfang.

Den gældende lov indeholder ingen regler om fortolkning af patentkravet. Nærværende bestemmelse svarer imidlertid til gældende praksis.

Komiteerne havde ikke i det præliminære forslag ment, at man i selve loven burde have nogen bestemmelse om patentkravets betydning. I flere af de indhentede udtalelser blev der imidlertid taget til orde for en sådan bestemmelse. B.l.a. under hensyn hertil, og til at en bestemmelse af lignende art var optaget i Europarådets lovkonvention og i EEC-udkastet, besluttede komiteerne at anbefale, at en udtrykkelig regel om patentkravets betydning optages i lovteksten. Begrundelsen herfor må søges i, at det er patentkravets opgave at skabe klarhed over, hvad der kræves beskyttet gennem patentet, og at der derfor ikke bør være mulighed for at lade beskyttelsen omfatte noget, som i det hele taget ikke kan udledes af patentkravet. Det er således dette, som er genstand for fortolkningen. Beskrivel-

sen med eventuelle tegninger er ligesom de øvrige dokumenter i sagen alene hjælpemidler for denne fortolkning.

Det er i de indhentede udtalelser anført, at beskrivelsen alene skulle kunne påberåbes, hvor patentkravet ikke er utvetydigt. En sådan regel synes dog at være for restriktiv. Hvor streng fortolkningen i disse tilfælde bør være må overlades til praksis. Det må herved iagttages, at patenthaveren ikke får mulighed for at benytte sig af uklarheder i patentkravet for derigennem at udvide patentets beskyttelse. I det omfang beskrivelse og tegninger anvendes ved fortolkning, bør dette derfor alene finde sted til at opnå en påkrævet præcisering af de i patentkravet anvendte udtryk. Ordet beskrivelse omfatter som nævnt i bemærkningerne til § 9 også tegninger, hvor sådanne foreligger.

Til § 40.

Bestemmelsen, der svarer til § 7 i komiteernes udkast, indeholder bestemmelser om patenttiden. Patenttiden er i øjeblikket i samtlige nordiske lande fastsat til 17 år fra den dag, da patentansøgningen indleveres. Komiteerne har foreslået, at tiden forøges til 20 år, hvorved man blandt andet har taget hensyn til, at der i nogle af de om komiteernes udkast indhentede udtalelser er fremsat ønske om en patenttid på 20 år, ligesom dette tidsrum er foreslået i EEC-udkastet. Også inden for Europarådets patentkomité har samtlige ikke-skandinaviske lande været indstillet på en 20-årig patenttid. I de nordiske lande nærer erhvervslivet imidlertid for tiden betænkelighed ved en så kraftig forlængelse som til 20 år. De delegerede ved de nordiske departementsforhandlinger har under hensyn hertil anbefalet, at spørgsmålet om en forlængelse i alt fald ikke tages op, før en patenttid på 20 år er blevet gennemført i de vigtigere industrilande i Vesteuropa, og at man derfor indtil videre bibeholder en patenttid på 17 år.

Kapitel V.

Til § 41.

Bestemmelsen, der svarer til § 36 i komiteernes udkast, indeholder den grundlæggende regel om pligten til at betale årsafgifter.

Bestemmelsen om, at der ikke skal betales årsafgifter for tillægspatent, svarer til reglen i den gældende patentlov.

Patentåret begynder med den dag, der svarer til dagen efter ansøgningsdagen og slutter med den til ansøgningsdagen svarende dato.

Til § 42.

Bestemmelsen, der svarer til § 37 i komiteernes udkast, giver nærmere forskrifter om betalingen af afgifter.

Fristen i stk. 2 for betaling efter at der er givet afslag på en ansøgning om henstand, er ændret fra 2 uger til 2 måneder.

Af § 26 følger, at frister, der regnes fra patentets meddelelse, først begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor patentet er endelig meddelt.

Kapitel VI.

Til § 43.

Bestemmelsen, som svarer til § 38 i komiteernes udkast, indeholder en ny regel, som regulerer retten til at videreoverdrage licens på en patenteret opfindelse.

I overensstemmelse med den af komiteerne udtrykte opfattelse indeholder lovforslaget ikke almindelige regler til regulering af licensaftaler. Forholdene må anses for at være så uensartede, at der ikke kan gennemføres en mere generel ordning på området. Den af komiteerne foreslåede specielle bestemmelse om forbud mod videreoverdragelse af licens har ikke mødt indvendinger hos de interesserede erhvervsorganisationer.

Til § 44.

Bestemmelsen, der svarer til § 39 i komiteernes udkast, giver adgang til at begære indført i patentregisteret, at patentet er overgået til en anden eller at licens er meddelt. Overgår en registreret licens til andre, vil også dette kunne begæres registreret. Endvidere angiver paragraffen, hvilke retsvirkninger der er knyttet til registreringen af sådanne rettigheder.

Efter den gældende patentlov er der adgang til at anmelde overdragelse af patent til patentregistret, og det samme gælder efter administrativ praksis meddelelse af licens.

En materielretlig virkning af indførelsen i registret er imidlertid ikke foreskrevet.

Uanset at Norge og Finland har indtaget et andet standpunkt, er det af de grunde, som er anført i den endelige betænkning, ikke for Danmarks vedkommende fundet hensigtsmæssigt i en ny patentlov at give regler om det indbyrdes forhold mellem flere, der ved aftale med samme patenthaver har erhvervet ret til patentet, eller om de konflikter, der kan opstå mellem en ny patenthaver og licenshavere med ældre ret.

Reglen i stk. 3 vedrører forholdet, når sag skal anlægges mod patenthaveren, f. eks. med påstand om, at patentet kendes ugyldigt eller med krav om

tvangslicens. Et sådant søgsmål kan altid rettes mod den, der i registret er indført som patent-haver.

I forhold til komiteernes lovudkast er bestemmelsen udvidet med den i stk. 2 indeholdte regel, hvorefter en registreret licens, der er ophørt, skal slettes i registeret. I almindelighed bør licenshaverens samtykke til udselelsen foreligge, forinden denne finder sted.

Det er endvidere fundet naturligt, udtrykkelig at udtale at også tvangslicens og rettigheder efter § 53, stk. 2, skal kunne optages i patentregisteret.

Til § 45.

Denne bestemmelse, der svarer til § 40 i komiteernes lovudkast, omhandler retten til at opnå tvangslicens på grundlag af patenthaverens undladelse af at udøve patentet.

Den nu gældende patentlov fastsætter en vis pligt for patenthaveren til inden 3 år fra patentets udstedelse at drage omsorg for, at opfindelsen udøves her i landet og hjemler mulighed for i modsat fald at meddele tvangslicens. De foreslåede tidsfrister på 3 og 4 år er en følge af nye bestemmelser i Pariser-konventionen.

Danmarks Apotekerforening har i sin udtalelse om den præliminære betænkning frarådet gennemførelse af reglen i stk. 2, idet det efter foreningens opfattelse kan tænkes, at et land, som Danmark handelsmæssigt står i et afhængighedsforhold til, kan øve en sådan pression, at man — officielt under påberøbelse af gensidighed — stiller udøvelse i det pågældende land lige med udøvelse i Danmark, hvilket vil forhindre en tvangslicensordning her i landet.

Bestemmelsen i forslagets stk. 2 har særligt hensyn til forholdet mellem de nordiske lande, men bør også kunne anvendes i andre forhold, f. eks. til støtte for dansk eksport eller til at hindre, at tvangslicensreglerne kommer i konflikt med forpligtelser, man kan komme til at påtage sig i forbindelse med større markedsdannelse.

Grosserer-Societetets Komité udtalte, at man fandt det utilfredsstillende, at de regler, hvorefter tvangslicens kan meddeles, er formuleret så vagt. Man henstillede derfor, at betingelserne i §§ 45-50 blev skærpet, således at formuleringen af reglerne udelukker, at tvangslicens meddeles for at fremme konkurrerende virksomheders interesser på patenthavernes bekostning eller ud fra almene samfundsmæssige ønsker om at fremme konkurrencen.

Efter reglerne karakter vil det næppe være muligt at give dem en mere præcis formulering, men domstolene må selvsagt være opmærksom på, at

tvangslicensønsker ikke fremmes ud fra de af Grosserer-Societetet nævnte hensyn.

Til § 46.

Bestemmelsen, der svarer til § 41 i komiteernes lovudkast, giver en i dansk lovgivning ny regel om tvangslicens ved afhængige patenter.

Bestemmelser af lignende indhold findes i de gældende finske og norske patentlove.

Bestemmelsen har henblik på patenthavere, der ikke kan udnytte den opfindelse, på hvilken de har patent, uden derved at krænke et patent, der tilhører andre. I tilslutning til komiteernes udtalelser bør det understreges, at bestemmelsen alene vil kunne anvendes, når særlige grunde foreligger. Bl. a. bør det kræves, at den afhængige opfindelse i sig selv repræsenterer et betydeligt teknisk fremskridt. Det er tillige af betydning, om der foreligger et konkurrenceforhold mellem den afhængige opfindelse og hovedopfindelsen. Ligger den afhængige opfindelse inden for samme erhvervsgrænse som hovedopfindelsen, bør man sædvanligt kræve stærkere begrundelse for tvangslicens. I et vist omfang synes man imidlertid tillige at burde tage hensyn til opfindelsernes almindelige karakter. Hvor der er tale om opfindelser af særlig stor betydning for samfundet, f. eks. levnedsmidler og lægemidler, vil tvangslicens kunne meddeles, hvor f. eks. den patenterede opfindelse angår et produkt og den afhængige opfindelse en ny metode, hvorefter produktet kan fremstilles, uanset at opfindelserne falder inden for samme område.

Det har været foreslået, at også licenshavere i visse tilfælde skulle have ret til tvangslicens i de tilfælde, som paragraffen angår. En sådan udvidelse af anvendelsesområdet er dog fundet betænkkelig.

De danske Patentagenters Forening fremsatte i sin udtalelse forslag om, at det udtrykkeligt i lovtæksten siges, at tvangslicens kun kan opnås i den udstrækning, det er nødvendigt til udnyttelse af den ved det yngre patent beskyttede opfindelse.

At dette bør være den almindelige regel, er allerede anført af komiteerne, og man har ikke fundet det påkrævet at give en udtrykkelig og ubetinget regel herom.

Til § 47.

Bestemmelsen, der svarer til § 42 i komiteernes lovudkast, giver en ny regel om ret til at få tvangslicens i tilfælde, hvor dette er begrundet i almene interesser.

Den af patentet følgende eneret giver patenthaveren en monopolstilling med hensyn til udnyttelsen af den patenterede opfindelse.

F. t. patentlov.

I kraft af monopolstillingen kan han principielt helt kontrollere, i hvilket omfang og på hvilke vilkår produkterne skal afsættes på markedet. Under visse forhold kan almene hensyn dog tilsige en indskrænkning heri.

Spørgsmålet om, hvorvidt bestemmelser om tvangslicens i det her omhandlede tilfælde bør indføres, er af stor principiel rækkevidde. I og for sig er formålet med patentlovgivningen at give opfindere og erhvervsvirksomheder en tidsbegrænset eneret til at udnytte de patenterede opfindelser, hvorved man dels vil stimulere den for den tekniske udvikling nødvendige opfindervirksomhed og dels opnå, at opfindelserne offentliggøres, således at de efter patenttidens udløb kan stå til erhvervslivets frie rådighed. Tvangslicensbestemmelser af den generelle karakter, som nu foreslås, strider i et vist omfang imod de nævnte principper, som ligger til grund for patentlovgivningen. Det er imidlertid givet, at patentrettigheder i det enkelte tilfælde kan udnyttes på en måde, som kommer i strid med fundamentale samfundsinteresser, og at der under sådanne forhold må findes muligheder for samfundet for at gribe ind. I nogle tilfælde kan sådanne forhold imødegås ved anvendelse af lovbestemmelser, som i almindelighed er rettet mod usunde foreteelser inden for erhvervslivet, såsom bestemmelser vedrørende priskontrol og bestemmelser til at modvirke konkurrencebegrænsning. Patentrettens særlige natur bevirker imidlertid, at sådanne konflikter i visse tilfælde alene kan ophæves ved, at man direkte begrænser den af patentet følgende eneret.

Af det anførte følger, at reglen skal anvendes med betydelig varsomhed. Det må fordres, at den patenterede opfindelse angår en vigtig samfundsinteresse, f. eks. at opfindelsen angår statens sikkerhed, befolkningens forsyning med medicinalvarer og levnedsmidler, kraftforsyningen, kommunikationsvæsenet, beredskabsformål og lign. samfundsvigtige funktioner. Er der tale om opfindelser af anden art, synes tvangslicens overhovedet ikke at burde komme på tale.

For at give tvangslicens bør det yderligere fordres, at de vilkår, under hvilke den patenterede opfindelse bringes på markedet, klart strider mod, hvad der ud fra almene synspunkter er antageligt.

Det bør tillige kræves, at de foreliggende misforhold ikke lader sig fjerne gennem sådanne foranstaltninger af mere almindelig karakter, som tidligere er nævnt. Har patenthaveren f. eks. i licensaftaler indsat vilkår, som er uforenelige med lovgivningen mod konkurrencebegrænsning, bør det overvejes, hvorvidt denne lovgivning alene kan antages at ville ophæve virkningen af det nævnte

vilkår. Først når foranstaltninger af denne art viser sig utilstrækkelige, bør tvangslicens kunne meddeles. Af det anførte følger, at tvangslicens-ansøgerens egne forhold principielt ikke kan tillægges nogen vægt. Det er således klart, at statens institutioner eller andre specielle former for erhvervsvirksomhed principielt ikke bør tillægges nogen særstilling.

De nordiske industriforbund fremhævede i en fælles udtalelse, at det er af betydning, at en industrivirksomhed skal kunne beregne den økonomiske risiko, som er forbundet med al investering i forskning. I denne beregning indgår en bedømmelse af enerettens omfang og varighed som et meget væsentligt moment. Imidlertid kan tvangslicens i overensstemmelse med de forudsætninger, som er indsat i forslaget § 47, forrykke grundlaget for denne beregning. Betydningen af udtrykket „tungtvejende almene interesser“ er i høj grad ubestemt, hvilket klart understreger vanskeligheden ved på forhånd at bedømme reglens konsekvenser. Organisationerne henstillede derfor, at bestemmelsen måtte udgå. Skulle det imidlertid anses for påkrævet at bibeholde bestemmelsen, ville organisationerne rette en bestemt indsigelse imod, at denne tilsyneladende skal kunne anvendes for at modvirke en gennem et patent skabt monopolstilling, og dette gælder i særlig grad den påstand, at prisansættelsen på det patentbeskyttede produkt under visse omstændigheder skal kunne danne grundlag for, at bestemmelsen anvendes.

Monopoltilsynet har bl. a. udtalt følgende:

„Den, som i henhold til patentloven erhverver patent på udnyttelsen af en opfindelse, opnår herved en legalt beskyttet eneret, der efter omstændighederne vil kunne udnyttes på en sådan måde, at virkningerne bliver tilsvarende dem, monopolloven tager sigte på at imødegå. I princippet må derfor også udnyttelsen af en konkurrencebegrænsning, der har sit grundlag i patentretten, være omfattet af monopolloven og underkastet tilsyn i henhold til denne. Dette synspunkt anerkendes i den foreliggende betænkning, idet det samtidig fremhæves, at indgreb efter monopollovgivningen alene skal kunne rettes mod skadelige virkninger af patentrettens udøvelse, men ikke må tage sigte på en opløsning af selve patentretten.

I forbindelse med udnyttelsen af et patent kan der imidlertid skabes konkurrencebegrænsninger, som, uanset at de medfører de i monopolloven omhandlede skadelige virkninger, ikke vil kunne imødegås efter denne lov, uden at der derved vil ske indgreb i selve patentretten. Imidlertid er der i lovudkastets § 42 åbnet mulighed for udstedelse

af tvangslicens, når tungtvejende almene hensyn gør det påkrævet. Sådanne hensyn vil ifølge bemærkningerne til § 42 kunne foreligge, hvor det drejer sig om at modvirke alvorlige misbrug af den gennem et patent skabte monopolstilling. I tilknytning hertil er nævnt, at adgang til udstedelse af tvangslicens efter § 42 må kunne benyttes, såfremt behovet for en patenteret vare er så stort, at en — alle forhold taget i betragtning — helt urimelig pris beregnes.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at også andre end prismæssige misbrug af den ved patentretten skabte monopolstilling vil kunne være urimelige. Dette vil gælde, hvor patentindehaveren fastsætter sådanne vilkår for patentets udnyttelse, at der skabes urimelige indskrænkninger i den frie erhvervsudøvelse eller urimelig ulighed i vilkårene for erhvervsudøvelsen. Også i disse tilfælde må der efter monopoltilsynets opfattelse være adgang til, hvor tungtvejende almene hensyn gør sig gældende, og monopolloven ikke finder anvendelse, at imødegå misbrug ved den gennem et patent skabte monopolstilling ved udstedelse af tvangslicens i medfør af § 42.“

Til § 48.

Denne bestemmelse, der svarer til § 43 i komiteernes lovudkast, indeholder en i dansk lovgivning ny regel om tvangslicens til udenforstående, som i god tro har udøvet den patenterede opfindelse.

En lignende regel findes i de gældende finske og svenske love.

Bestemmelsen tager sigte på at afbøde patentets virkninger over for den, der har påbegyndt en udøvelse af opfindelsen eller truffet væsentlige foranstaltninger hertil, forinden ansøgningen blev offentlig tilgængelig, når ganske særlige grunde taler for det, og når den pågældende ikke har haft kendskab til opfindelsen og ej heller med rimelighed har kunnet skaffe sig sådant kendskab.

Det vil kunne betyde et stort tab for den pågældende, om han på grund af patentet skal ophøre med at udnytte opfindelsen, men der kan også derved gå samfundsmæssigt store værdier til spilde.

Bestemmelsen bør kun rent undtagelsesvis kunne bringes til anvendelse, og — som det vil ses — kræves der kvalificeret god tro, og ganske særlige grunde for at imødekomme ansøgningen.

Tvangslicensen kan ikke gå ud over en fortsættelse af den udnyttelse, som hidtil har fundet sted. Bestemmelsen har således i denne henseende et væsentlig snævrere indhold, end det, som § 4 fastsætter for den såkaldte forbenyttelsesret.

Retten beføjelse efter § 50 til at fastsætte, i

hvilket omfang opfindelsen må udnyttes, må altså udøves inden for denne begrænsning.

Sag om tvangslicens vil kunne anlægges allerede inden patent er meddelt, men kan ikke afgøres før patentet foreligger. Imødekomme begæringen om tvangslicens, kan licensen omfatte udnyttelse, som allerede har fundet sted, jfr. stk. 2. Herved undgås, at denne udnyttelse skulle kunne medføre sanktioner på grundlag af reglerne om patentindgreb.

Til § 49.

Bestemmelsen, der svarer til § 44 i komiteernes lovudkast, fastsætter dels visse personlige betingelser for adgangen til at opnå og udnytte tvangslicens dels visse almindelige regler om licensens karakter.

Til § 50.

Bestemmelsen, der svarer til § 45 i komiteernes lovudkast, indeholder reglerne om fremgangsmåden ved opnåelse af tvangslicens samt om ophævelse eller ændring af licensen.

Det foreslås, at sager vedrørende tvangslicens skal afgøres af Sø- og Handelsretten i København. Efter den gældende patentlov afgøres disse spørgsmål af patentkommissionen, dog med rekurs til domstolene.

Ved den af forslaget § 8 følgende ordning ophæves imidlertid patentkommissionen.

Endvidere er sager vedrørende tvangslicens af en sådan særlig karakter, at det — også under hensyn til den foreslåede udvidelse af mulighederne for tvangslicens — må anses for mest hensigtsmæssigt, at de behandles af en domstol.

Der må ligeledes lægges vægt på, at der bliver tale om en domstol, som har særlig erfaring i erhvervsspørgsmål, således som det er tilfældet med Sø- og Handelsretten, hvor der i sagernes behandling deltager sagkyndige meddommere.

For at klargøre, at Sø- og Handelsrettens afgørelser ligesom efter den gældende patentlov kan indbringes for højere ret, er foretaget en ændring af 1. pkt. i komiteernes udkast.

Advokatrådet mente, uanset at bestemmelsens undtagelseskarakter er fremhævet i betænkningen, at måtte fraråde at indføre reglen i 2. pkt. om senere ophævelse eller revision af vilkår for tvangslicens, idet der ikke på denne måde bør skabes usikkerhed i det etablerede retsforhold, når der først er truffet en afgørelse om tvangslicens, som ikke i sig selv indebærer en tidsbegrænsning eller en revisionsklausul.

I denne henseende må det fremhæves, at bestemmelsen alene er tænkt anvendt i ganske særlige til-

fælde, idet det forudsættes, at ændring kun finder sted, når vilkårene har vist sig urimelige.

Med hensyn til spørgsmålet om, i hvilket omfang opfindelsen bør tillades udnyttet, bemærkes, at retten vil kunne gøre den bevilgede tvangslicens tidsbegrænset.

Kapitel VII.

Til § 51.

Bestemmelsen, der svarer til § 46 i komiteernes udkast, indeholder regler om følgerne af, at årsafgifter ikke betales i rette tid, om adgang til at begære patentet sat i kraft på ny når det er bortfaldet som følge af, at afgift ikke er betalt samt om erhvervelse af ret til udnyttelse af opfindelsen, når patentet har været ude af kraft.

Reglerne er i princippet i overensstemmelse med gældende ret.

Sættes patentet i kraft på ny, bevarer det sin gyldighed i hele den forløbne tid, således også i den periode, hvor det midlertidigt var ude af kraft, bortset fra rettigheder, der er erhvervet i henhold til stk. 3.

Patentmyndighedens afgørelse af ansøgninger om genkraftsættelse kan indbringes for patentankævnet, jfr. bestemmelsen i § 67.

De danske Patentagenters Forening har fremsat ønske om, at der i nærværende paragraf medtages en bestemmelse svarende til § 7, stk. 6, i den hidtidige patentlov, som pålægger patentmyndigheden i anbefalet skrivelse af erindre patenthaveren eller dennes fuldmægtig om betaling af forfalden årsafgift, og at patentets bortfald som følge af manglende betaling gøres betinget af, at sådan anbefalet skrivelse er afsendt.

Man har imidlertid ikke ment det rimeligt at bebyrde patentmyndigheden med en sådan ordning. Det synes naturligt, at den, der har opnået patent, selv sørger for at fyldestgøre betingelserne for patentets opretholdelse.

Til § 52.

Bestemmelsen, der svarer til § 47 i komitternes lovudkast, omhandler ugyldigkendelse af patenter.

Også den gældende patentlov indeholder regler om ugyldighed af patenter, enten fordi nyhedskravet ikke er opfyldt eller fordi, der foreligger ældre ret, ligesom patentet kan kendes ugyldigt, såfremt det er meddelt nogen, der ikke er berettiget hertil.

Forslaget åbner mulighed for at anfægte patentets gyldighed, når det er meddelt i strid med en hvilken som helst af de i §§ 1 og 2 fastsatte patentbarhedsbetingelser, og spørgsmålet om hvorvidt

fornøden opfindeshøjde foreligger, kan således efter forslaget indbringes for domstolene.

I anledning af komiteernes udtalelse om, at domstolene ved afgørelsen af sager om ugyldighed bør kunne omformulere patentkrav, bør det fremhæves, at det er tvivlsomt, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt, at der foretages sådanne omformuleringer — måske bortset fra helt ukomplicerede tilfælde. Det må imidlertid overlades til praksis at tage det endelige standpunkt til disse spørgsmål.

I forhold til komiteernes udkast er der foretaget en ændring af stk. 3, 2. pkt., vedrørende hovedreglen om tidspunktet for sagens anlæg.

I dette udkast bestemtes, at 1 års-fristen som hovedregel skulle regnes fra det tidspunkt, hvor den berettigede fik kundskab om de forhold, på hvilke søgsmålet støttes.

Der tænkes her på sådanne omstændigheder, som den pågældende påberåber sig til støtte for, at han har bedre ret til patentet.

Sag skulle dog altid kunne rejses indtil 1 år efter, at patentet var meddelt.

Ved den foretagne ændring lægges vægten på sagsøgerens kundskab til såvel patentets meddelelse som de nævnte omstændigheder. For at forældelse skal begynde at løbe, må sagsøgeren have kundskab til begge forhold. Der vil således altid være adgang til at rejse sag i 1 år efter patentets meddelelse og muligvis i længere tid, hvis sagsøgeren først derefter har fået kundskab om de øvrige omstændigheder.

Det er fundet rigtigst i selve lovteksten at fremhæve, at god tro kan foreligge både ved direkte erhvervelse af patentet efter ansøgning, og hvor det sker f. eks. ved køb.

Til § 53.

Bestemmelsen, der svarer til § 48 i komiteernes udkast, indeholder en i dansk lovgivning ny regel om adgang for den bedre berettigede til at begære et patent overført til sig. En lignende ordning findes nu i gældende finsk og norsk ret.

I stk. 2 findes visse bestemmelser om rettigheder for den hidtidige patenthaver og licenshaver, der var i god tro.

Der er heri ikke taget stilling til spørgsmålet om overførelsens virkning for rettigheder og forpligtelser, som er knyttet til patentet, og som hidrører fra tiden før overførelsen.

Principielt synes sådanne ældre aftaler ang. patentet at måtte anses som ugyldige. Bestemmelsen i stk. 2 bygger på denne opfattelse. Når patentet er overført, synes disse aftaler ikke at kunne danne grundlag for krav fra nogen af parterne. Spørgsmålet om, hvorvidt og i hvilket omfang forholdet

kan give anledning til erstatningskrav eller tilbagelevering af erlagte ydelser, må løses efter de almindelige regler om aftalers ugyldighed.

Det er fundet rigtigst at bestemme, at rettigheder efter § 53, stk. 2, i lighed med forbenyttelsesretten og tvangslicens kun kan overgå til andre sammen med den virksomhed, hvori de udnyttes, eller hvori udnyttelsen var tilsigtet.

De danske Patentagenters Forening har foreslået, at rettigheder i henhold til stk. 2 ikke alene skulle tilkomme registrerede licenshavere, idet den i og for sig tilfældige omstændighed, at en licensret er registreret, ikke bør være afgørende.

Man har imidlertid ment at måtte fastholde den nævnte begrænsning af kontrolhensyn, idet der bør tages hensyn til muligheden for, at licensaftaler kan antedateres.

Til § 54.

Bestemmelsen, der svarer til § 49 i komiteernes udkast, behandler patentets ophør som følge af, at patenthaveren giver afkald på dette.

Den gældende patentlov indeholder ingen udtrykkelige bestemmelser om afkald, men loven forudsætter, at der er adgang her til.

Komiteerne har påpeget, at erklæring om afkald alene kan afgives af den i patentregisteret registrerede patenthaver, og at den, der senere viser sig at være materielt berettiget, ikke har mulighed for at få patentet sat i kraft på ny. Foreligger imidlertid den situation, at den, der anser sig for berettiget, gør indsigelse allerede inden patentmyndigheden har erklæret patentet for ophævet, bør patentmyndigheden tage hensyn til disse særlige omstændigheder. Godtgøres det, at der er anlagt sag om retten til patentet, skal ophævelsen af patentet stilles i bero på retssagens udfald, jfr. stk. 2. I andre tilfælde vil det næppe kunne undgås, at patentmyndigheden erklærer patentet for ophævet. Den berettigede vil i så fald være henvist til at søge sit tab erstattet hos den registrerede patenthaver.

Man har ikke fundet tilstrækkeligt grundlag for at foreskrive, at licenstagere skal give samtykke til afkald på patentet. Det bør imidlertid i de administrative forskrifter bestemmes, at licenstagere skal have underretning herom.

Til § 55.

Bestemmelsen, der svarer til § 50 i komiteernes lovudkast, indeholder forskrifter om udfærdigelse af bekendtgørelser angående visse afgørelser vedrørende patenter.

Bekendtgørelse bør principielt ikke finde sted, før den pågældende afgørelse er endelig. Når et patent er erklæret for ugyldigt eller overført til en anden,

eller når der er truffet afgørelse om ansøgning om genkraftsættelse, bør bekendtgørelse derfor først finde sted, når der foreligger en afgørelse, som er endelig. Når patentmyndigheden konstaterer, at et patent er bortfaldet eller ophørt, synes praktiske grunde imidlertid at tale for, at bekendtgørelse straks udfærdiges. Det kan vel tænkes, at der fra patentmyndighedens side begås fejl, og at patenthaveren indanker afgørelsen, men dette er i praksis så sjældent forekommende, at man næppe behøver at tage hensyn hertil i en bestemmelse som nærværende.

Kapitel VIII.

Til § 56.

Bestemmelsen, der svarer til § 56 i komiteernes lovudkast, indeholder forskrifter om pligt for patenthaveren til, når patentbeskyttelse påberåbes, at give visse oplysninger om patentet, såfremt der fremsættes begæring herom.

Ansøgeren vil kunne modsætte sig, at den, der har fremsat begæringen, bliver bekendt med dokumenter, der ville være omfattet af reglen i § 22, stk. 5.

Komiteernes udkast er ændret i stk. 2 for at tydeliggøre, at de her foreskrevne oplysninger ikke alene skal gives efter at akterne i ansøgningssagen er blevet tilgængelige for enhver, men også inden dette tidspunkt.

Endvidere er fra § 57 i komiteernes udkast overført bestemmelsen om, at oplysningerne skal gives uden unødigt ophold.

Det bemærkes at det ikke bør kræves, at angivelsen af, at patent er ansøgt eller meddelt, er særligt præciseret. Afbildes f. eks. i en annonce en vare eller et apparat, bør også en almindelig holdt udtalelse i annoncen om, at patent er ansøgt eller meddelt, kunne medføre pligt til at udlevere de i bestemmelsen nævnte oplysninger.

Kapitel IX.

Til § 57.

Bestemmelsen, der svarer til § 51 i komiteernes lovudkast, fastsætter, i hvilket omfang straf kan idømmes for krænkelse af de ved et patent hjemlede rettigheder. Den gældende patentlov fastsætter straf af bøde, der i gentagelsestilfælde kan stige til hæfte i indtil 6 måneder for den, der forsætligt har gjort indgreb i patentretten.

Det har været overvejet, hvorvidt straf som sanktion mod patentindgreb helt kunne afskaffes. Uanset at erstatningsansvaret er den praktisk vigtigste sanktion mod indgreb, er det fundet påkrævet

at bevare straffen af generalpræventive grunde, dog som hidtil kun for forsætlige krænkelser.

Bestemmelser om straf findes også i f. eks. varemærkeloven og i loven om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker.

Begrænsningen af strafansvaret til forsætlige forhold betyder en tilsvarende begrænsning af adgangen til konfiskation i medfør af straffelovens bestemmelser.

Det er foreslået, at straffen normalt begrænses til bøde, og at hæfte alene bringes i anvendelse under skærpende omstændigheder, f. eks. i gentagelsestilfælde eller hvor patentkrænkelsen er fortsat trods advarsler fra patenthaverens side.

Efter almindelige regler kan strafansvaret kun pålægges fysiske personer. I stk. 2 bestemmes imidlertid, at der tillige kan pålægges aktieselskaber, andelselskaber eller lignende bødeansvar.

I lighed med den gældende patentlov samt varemærkeloven og ophavsretsloven bestemmer forslaget endelig i stk. 3, at sager om straf er undergivet privat påtale. Sagerne skal således behandles i den borgerlige retsplejes former.

Til § 58.

Bestemmelsen, der svarer til § 52 i komiteernes lovudkast, indeholder regler om erstatningsansvaret i forbindelse med patentindgreb.

Efter den gældende patentlov er den, der har gjort indgreb i de ved et patent hjemlede rettigheder pligtig at erstatte den forurettede al den ham derved forvoldte skade i overensstemmelse med de almindelige for skadeserstatning gældende regler.

Forslaget omhandler i stk. 1 de tilfælde, hvor indgrebet sker forsætligt eller uagtsomt og i stk. 2 de tilfælde, hvor det sker i god tro.

I forhold til komiteernes udkast er i stk. 1 udtrykket „erstatning for udnyttelsen“ ændret til „rimeligt vederlag for udnyttelsen“ for at tydeliggøre, at der sigtes til en godtgørelse svarende til en passende licensafgift. Tilsvarende ændring er foretaget i stk. 2.

Endvidere er stk. 1, 2. pkt., om adgang til at nedsætte erstatning ved uagtsomhed, der ikke er grov, udgået efter henstilling fra bl. a. Justitsministeriet.

Efter forslaget's stk. 2 skal erstatning for indgreb, der sker i god tro, være begrænset til den vinding, den pågældende må antages at have opnået ved indgrebet.

Det må anses for påkrævet, at beskyttelsen for patentretten også omfatter en mulighed for godtgørelse i tilfælde af indgreb i god tro. Den, som har været i god tro, bør dog ikke udsættes for

alvorlige konsekvenser, som kan være ødelæggende for hans virksomhed. Erstatningsansvar bør derfor ikke pålægges, uden at indgrebet har medført fortjeneste.

For at undgå at uforholdsmæssige tab opstår, bestemmer forslaget, at erstatningen i disse tilfælde uafhængigt af det lidte tab aldrig må overstige den ved indgrebet indvundne gevinst.

Foruden kravet om at vinding skal være opnået, må der som allerede nævnt yderligere foreligge særlige omstændigheder for, at den pågældende skal ifalde erstatningsansvar, f. eks. at udnyttelsen er sket i betydeligt omfang, og at det ikke bliver urimeligt tyngende for ham at udrede erstatningen.

Erstatningskravene forældes efter lovgivningens almindelige regler.

De danske Patentagenters Forening, Dansk Forening for industriel Retsbeskyttelse og Industrirådet fremsatte i deres udtalelser forslag om indførelse af en bestemmelse, hvorefter der i visse tilfælde skulle opstilles en formodning for, at patentkrænkelse havde fundet sted. Dette skulle i hvert fald gælde for påståede indgreb i patenter, der vedrører fremgangsmåder til fremstilling af nye stoffer, men efter foreningernes opfattelse burde bestemmelsen også kunne omfatte andre tilfælde. Advokatrådet udtalte sig i samme retning.

De danske Patentagenters Forening ønskede yderligere gennemført specielle regler for fremskaffelse af beviser i retssager angående patentindgreb.

Der findes ikke formodningsregler af den nævnte art i den gældende patentlov. Lignende regler findes for tiden i Finland, Norge og Sverige, som imidlertid ikke agter at overføre reglerne til den nye lov.

Endelig ville sådanne regler betegne et brud med det almindelige princip om den frie bevisbedømmelse, som næppe bør fraviges på specielle områder.

I overensstemmelse med komiteernes opfattelse indeholder forslaget derfor ikke regler af den omhandlede art.

Til § 59.

I denne bestemmelse, der svarer til § 53 i komiteernes lovudkast, er optaget regler om foranstaltninger til forebyggelse af fortsatte patentindgreb.

Den gældende patentlov bestemmer, at ulovligt indførte, forfærdigede eller faldholdte genstande, såfremt den forurettede kræver det, skal udleveres til ham mod at han udreder deres værdi eller mod fradrag i den ham tilkommende erstatning.

Forslaget indebærer en udvidelse af området for foranstaltninger af denne art, og større mulighed for at tage hensyn til, hvad der i det enkelte tilfælde skønnes rimeligt.

Bestemmelsen er i forhold til komiteernes udkast, suppleret med en udtrykkelig regel til beskyttelse for den, der i god tro har erhvervet den pågældende genstand.

De i stk. 2 foretagne ændringer er af redaktionel art, idet det dog særligt skal nævnes, at retighederne efter denne bestemmelse er gjort betinget af, at der fremsættes begæring herom.

Advokatrådet fastholdt i sin udtalelse, at bestemmelsen i stk. 2 er uheldig og burde udgå, selv om formuleringen er ændret, således at karakteren af undtagelsesbestemmelse er præciseret.

Til § 60.

I denne bestemmelse, der svarer til § 54 i komiteernes lovudkast, er optaget regler til beskyttelse for en opfindelse, på hvilken patent er søgt, men endnu ikke meddelt.

Tilsvarende regler findes i den gældende patentlov.

Efter forslaget nyder opfindelsen fra det tidspunkt, hvor ansøgningen fremlægges i medfør af § 21, samme beskyttelse som det meddelte patent, bortset fra reglerne om straf.

Fra det nævnte tidspunkt skal akterne i ansøgningssagen være tilgængelige for enhver. Gøres akterne imidlertid tilgængelige forinden i henhold til § 22, stk. 2, det vil sige senest efter 18 måneders forløb, medfører uberettiget udøvelse af opfindelsen efter forslaget også ret til at kræve erstatning, men kun i det i § 58, stk. 2, angivne omfang.

Bestemmelsen er også anvendelig i tilfælde, hvor ansøgningen har været henlagt under forudsætning af, at ansøgningen genoptages og fører til patent.

Af § 26 følger, at den i stk. 2 angivne frist på 1 år regnes fra den dag, hvor beslutningen om meddelelse af patent er endelig.

De danske Patentagenters Forening anførte i sin udtalelse med hensyn til stk. 1, at der meget vel kan foreligge grove patentkrænkelsestilfælde, før en patentansøgning fremlægges efter § 21. I sådanne tilfælde forekommer det ikke rimeligt, at erstatning kun skal kunne udmåles efter den meget milde regel i § 58, stk. 2.

Industrirådet henstillede, at bestemmelsen i § 60, stk. 1, 1. pkt. blev ændret, således at det kom til at lyde således:

„Udnytter nogen uhjemlet erhvervsmæssigt en opfindelse efter at akterne i ansøgningssagen er

gjort tilgængelige for enhver, eller efter at vedkommende på anden måde har fået tilstrækkeligt kendskab til ansøgningen, til at kunne udnytte opfindelsen erhvervsmæssigt, finder bestemmelsen om patentindgreb tilsvarende anvendelse“.

Forslaget har imidlertid fastholdt bestemmelsen i komiteernes udkast. Først når ansøgningen fremlægges, og det dermed præciseres, hvilket omfang et eventuelt patent vil få, bør den strengere erstatningsregel bringes i anvendelse, og det synes ikke påkrævet at tage hensyn til det kendskab, til opfindelsen, der ad andre veje er tilflydt indgriberen, da patentansøgeren jo efter § 22 til enhver tid kan gøre sagsakterne tilgængelig og dermed opnå, at den her omhandlede regel bliver anvendelig.

Til § 61.

I denne bestemmelse, der svarer til § 55 i komiteernes udkast, er optaget regler, hvorefter den, mod hvem der anlægges sag i anledning af patentindgreb, til støtte for sin påstand om frifindelse kan gøre gældende, at patentet er ugyldigt.

Tages denne påstand til følge, kan lovens bestemmelser om straf, erstatning m. v. ikke bringes i anvendelse.

Det kræves altså ikke, at der anlægges en særlig sag om ugyldighedsspørgsmålet.

Den gældende patentlov bestemmer, at under sager, der går ud på straf, skal den indsigelse, at patentet er bortfaldet eller ugyldigt, tages under påkendelse for så vidt spørgsmålet om domfældelse eller frifindelse beror derpå.

En afgørelse efter denne regel har alene virkning mellem parterne i den pågældende sag, men en frifindelse betyder ikke, at patentet over for andre betragtes som ugyldigt, og det forbliver derfor optaget i patentregistret.

Efter forslaget indføres en ordning, hvorefter der, når sagsøgte i en sag om patentindgreb gør gældende, at patentet er — helt eller delvist — ugyldigt skal træffes en over for patenthaveren bindende afgørelse af spørgsmålet om patentets gyldighed, således at patentet kan slettes af registret, såfremt det kendes ugyldigt.

Justitsministeriet udtalte om komiteernes udkast til § 55, sammenholdt med § 64, stk. 3 og 4, at den heri indeholdte ordning måtte anses for mindre hensigtsmæssig, set ud fra et retsplejesynspunkt. Dels falder ordningen ikke naturligt ind i retsplejelovens system, og lader derved en række spørgsmål uløste, og dels sikrer den ikke i tilstrækkelig grad, at det gøres klart over for patenthaveren, at han står i fare for at få sit patent kendt

ugyldigt. Justitsministeriet henstillede derfor, at ordningen blev udformet således, at sagsøgte ikke kan gøre patentets ugyldighed gældende som en indsigelse, men kun i forbindelse med en over for patenthaveren nedlagt påstand om, at patentet kendes ugyldigt, og således at der — hvor sagen er anlagt af en licenshaver — gives sagsøgte mulighed for at gøre patentets ugyldighed gældende ved at tilstævne patenthaveren. Man opnår herved bl. a., at retsplejelovens regler om adcitation kan finde tilsvarende anvendelse, og at patenthaveren bliver inddraget i sagen ved forkyndelse af en egentlig stævning.

Nærværende bestemmelse samt reglerne i § 63, stk. 3 og 4, er herefter affattet i overensstemmelse med justitsministeriets forslag.

Bestemmelsen vil kunne anvendes analogt, når det gøres gældende, at patentet er bortfaldet.

Til § 63.

I denne bestemmelse, der svarer til § 64 i komiteernes udkast, er optaget regler som tilsigter at give patenthaveren, licenshavere m. fl. mulighed for at varetage deres interesser i anledning af søgsmål vedrørende patentet.

Af hensyn til den betydning, som forslaget tillægger registrering i patentregistret, må det anses for påkrævet, at registret giver oplysning om retsskridt, som kan få indflydelse på rettigheder over patentet. Det foreskrives derfor, at meddelelse om søgsmål skal sendes til patentmyndigheden.

Pligten til at underrette licenshavere om sagsanlæg er især motiveret med, at det ikke sjældent er dem, der har den største interesse i, at patenthaverens ret håndhæves.

Den pågældende må over for retten godtgøre, at de foreskrevne meddelelser er givet. Sker dette ikke, skal sagen afvises.

Meddelelser til patenthaveren kan selvsagt gives, ved at meddelelse sendes til den i patentregisteret anførte fuldmægtig. Dette følger af, at fuldmagten i henhold til § 66 skal omfatte beføjelse til at modtage forkyndelser og andre meddelelser vedrørende patentet. Det er ikke fundet påkrævet at foreskrive, at fuldmægtigen skal underrettes, såfremt meddelelsen sendes direkte til patenthaveren i udlandet. Det bør være patenthaverens egen sag at drage omsorg for, at fuldmægtigen er underrettet i fornuddent omfang.

Til § 64.

Denne bestemmelse, der svarer til § 63 i komiteernes lovudkast, indeholder forskrifter om, hvilke domstole, der skal behandle søgsmål vedrørende opfindelser og patenter.

Den gældende patentlov indeholder ikke tilsvarende bestemmelser, idet retssager om patentrettigheder nu anlægges i henhold til retsplejelovens almindelige regler om værning. Dette betyder, at landsretterne som hovedregel er første instans.

Denne ordning foreslås udvidet, idet bestemmelsens opregning i praksis vil omfatte alle forekommende sager om patenter.

Ordningen, der gennemføres efter forslag fra Justitsministeriet og landsretterne, vil kunne udbygges ved, at patentsager i størst muligt omfang henlægges til en enkelt eller enkelte af retternes afdelinger, således at dommerne kan opnå en særlig erfaring på dette område.

Stk. 1, nr. 1, er ændret i forhold til komiteernes udkast for at præcisere, at bestemmelsen kun omfatter opfindelser, for hvilke der er indgivet ansøgning om patent.

Det er endvidere ikke fundet hensigtsmæssigt, at hver af parterne i de i stk. 2 i komiteernes udkast nævnte sager skal have fri adgang til at kræve en sag, der ellers ville høre under underret, behandlet ved landsret. Det bestemmes derfor, at sagerne skal behandles ved landsret.

Komiteernes udkast indeholdt en bestemmelse om adgang for retten til at beslutte, at dørene skal lukkes af hensyn til drifts- eller forretningshemmeligheder. Ved en senere revision af retsplejeloven er der indsat regler i denne lovs § 29, hvorefter retten kan beslutte, at dørene skal lukkes, når forklaringer skal afgives om forretnings- eller driftshemmeligheder. Den af komiteerne foreslåede regel udelades derfor i nærværende forslag.

Kapitel X.

Til § 66.

Bestemmelsen, der svarer til § 58 i komiteernes lovudkast, fastsætter pligt for en patenthaver, der har bopæl i udlandet, til at have en fuldmægtig her i landet.

En tilsvarende pligt er foreskrevet i § 12, for så vidt angår tiden indtil patent er meddelt.

Den gældende patentlov skelner ikke således mellem ansøgningen og det meddelte patent, men kræver i begge tilfælde en fuldmægtig anmeldt. Sker dette ikke, bortfalder patentet.

Uanset at det er et praktisk vigtigt spørgsmål, hvilken sanktion, der skal vælges over for undladelse af at have fuldmægtig, har man dog ikke fundet, at dette kræver en så skarp reaktion som efter den nævnte regel.

Da kravet om en fuldmægtig især er begrundet i behovet for at sikre, at patenthaveren har værne-

ting her i landet, foreslås det i stedet i stk. 2, at forkyndelser for den patenthaver, der ikke har en fuldmægtig indført i patentregisteret, skal kunne ske på enklere måde, end det ellers ville være påkrævet, nemlig alene ved indrykning i Statstidende og anbefalet brev til patenthaveren.

Det fremgår af § 44, stk. 4, at meddelelser fra patentmyndigheden altid kan sendes til den, der er indført i patentregistret som patenthaver.

Fuldmægtigens beføjelse er ikke som i komiteernes udkast indskrænket til at omfatte forkyndelser og andre processuelle meddelelser, men omfatter efter forslaget forkyndelser og andre meddelelser.

Bestemmelsen i stk. 3 tager særligt sigte på forholdet mellem de nordiske lande.

Til § 67.

Denne bestemmelse, der svarer til § 62 i komiteernes udkast, indeholder regler om klage over patentmyndighedens afgørelser vedrørende meddelte patenter.

Ved lovforslaget er det tilsigtet at give regler, som omfatter alle tilfælde, hvor der kan være tale om at påklage afgørelser i patentsager.

Bestemmelserne i §§ 24-25 vedrører klage i forbindelse med ansøgninger om patent, medens nærværende paragraf angår klage over afgørelser vedrørende meddelte patenter. Der kan alene blive tale om afgørelser om registrering i henhold til § 44 eller genkraftsættelse i henhold til § 51. Disse bestemmelser er derfor udtrykkeligt nævnt i paragraffen, medens komiteeforslaget anvendte det mere ubestemte udtryk „afgørelser i sager vedrørende patenter“.

Klage indgives ligesom efter § 25 til patentankennævnet. Der skal svares en afgift, hvis størrelse fastsættes i de til loven hørende administrative forskrifter.

Klageadgangen står åben for såvel patenthaveren som andre, der har interesse i den pågældende afgørelse. En sådan interesse kan f. eks. være til stede hos licenstagere, hvis rettigheder registreres eller slettes i medfør af § 44 eller hos den, der mener at have rettigheder over et patent, som bliver sat i kraft på ny i henhold til § 51. Det er overladt til praksis at afgøre spørgsmålet om, hvem der har ret til at klage under hensyntagen til arten af den pågældende afgørelse og omstændighederne i det enkelte tilfælde.

Det ville være hensigtsmæssigt, at nærværende bestemmelse og bestemmelserne i § 24 fandtes i samme paragraf. De øvrige nordiske lovforslag anvender imidlertid samme disposition for lovens inddeling, og af hensyn til den størst mulige overens-

stemmelse i paragrafnummereringen er dispositionen bibeholdt i nærværende forslag.

Til § 68.

Efter denne bestemmelse skal de nærmere regler om ansøgningsafgifter, årsafgifter og gebyrer vedrørende patenter i lighed med den nuværende ordning fastsættes i administrative forskrifter. Herved kan en regulering, der måtte blive nødvendig, finde sted uden lovændring.

Bestemmelsen omfatter også adgang til at indføre hjemmel for tilbagebetaling af for sent erlagte årsafgifter, såfremt begæring i henhold til § 51, stk. 2, om genkraftsættelse ikke tages til følge.

Reglen om afgiftsfrie patentår fandtes i § 36 i komiteernes udkast. Efter de gældende regler er kun det første år afgiftsfrit. Under en fælles nordisk ordning må den afgiftsfrie periode være ensartet i de nordiske lande og bør fastsættes i administrative forskrifter.

Afgiftssystemet og afgifternes størrelse forudsættes i alt fald for så vidt angår ansøgningsstadiet at blive ensartet i de 4 nordiske lande.

Afgifterne forudsættes endvidere fastsat således, at der derved opnås dækning for de med patentvæsenet forbundne udgifter.

Til § 69.

Nærværende paragraf, der svarer til § 60 i komiteernes udkast, overlader ligesom den gældende lov til handelsministeren ved administrative bestemmelser at fastsætte de yderligere regler, som er nødvendige til lovens gennemførelse.

Stk. 2 indeholder af hensyn til samarbejdet om behandlingen af nordiske patentansøgninger og evt. andet internationalt samarbejde hjemmel til at bestemme, at patentmyndigheden, uanset at en ansøgning ikke er almindeligt tilgængelig, skal kunne udlevere oplysninger eller dokumenter til patentmyndigheden i et andet land.

Der bør selvsagt drages omsorg for, at dokumenter, der ikke er almindeligt tilgængelige her i landet, ikke bliver det i det land, hvortil de udleveres.

Bestemmelsen indeholder endvidere hjemmel til at fastsætte, at nyhedsundersøgelser, der er foretaget i et andet land eller ved en international institution, helt eller delvis kan træde i stedet for de nyhedsundersøgelser, som den danske patentmyndighed ellers selv måtte foretage.

Endelig er der i stk. 3 skabt mulighed for uden særlig aftale med vedkommende land at drage nytte af de nyhedsundersøgelser, som er foretaget af patentmyndigheden i et fremmed land, hvor der

F. t. patentlov.

tidligere er søgt om patent på den pågældende opfindelse.

Formålet hermed er at undgå dobbeltarbejde ved behandlingen af patentansøgninger og at sikre, at samtlige oplysninger, som kan anfægte patentets gyldighed, bliver draget frem.

Patentmyndigheden skal kunne pålægge ansøgeren inden en vis frist at give oplysning om indholdet af den nyhedsundersøgelse, som han er bekendt med fra det andet land.

Efterkommes opfordringen ikke, vil ansøgningen kunne henlægges, jfr. herved reglerne i § 15, der i så fald finder anvendelse.

De danske Patentagenters Forening har tilsluttet sig den foreslåede ordning, idet dog nogle af foreningens medlemmer ikke fandt bestemmelsen tilstrækkeligt vidtgående.

Til § 70.

Ved denne bestemmelse sigtes til lov nr. 18 af 27. januar 1960 om hemmelige patenter. Der fremsættes samtidig hermed forslag til ændringer af denne lov. Lovens bestemmelser indebærer, at der for opfindelser, der vedrører krigsmateriel eller fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel, ikke vil kunne udfærdiges patenter i henhold til kapitel III.

Kapitel XI.

På grund af de afvigende regler, der gælder i de enkelte nordiske lande på visse områder, bl. a. retsplejeområdet, har en fuldstændig ensartet nummerering af paragrafferne ikke kunnet opretholdes i de 4 lovforslag, hvilket især gør sig gældende i forslagets sidste afsnit. Skulle dette på sædvanlig måde forsynes med fortløbende paragrafangivelser, ville disse derfor blive forskellige i de enkelte landes patentlove. Da overgangsbestemmelserne må antages at blive anvendt i vid udstrækning og at bevare deres praktiske betydning i en længere årrække, er det af hensyn til det nordiske samarbejde fundet nødvendigt, at disse bestemmelser har en ensartet nummerering i alle 4 love, hvor de derfor findes i det afsluttende kapitel med særskilt nummerangivelse.

Til pkt. 1.

Det er fundet påkrævet, at lovens ikrafttræden fastsættes til et bestemt tidspunkt, således at ikrafttrædelsen ikke overlades til administrative forskrifter.

Af hensyn til ændringerne i lovens administration og udfærdigelsen af de administrative bestemmelser samt af hensyn til ordningen med nordiske patentansøgninger er det endvidere nødvendigt, at patent-

myndigheden får en vis frist til at indrette sig på de nye regler.

Det foreslås derfor, at loven træder i kraft den 1. januar 1967. Samme ikrafttrædelsesdag er foreslået i de tilsvarende lovforslag i Finland, Norge og Sverige.

Komiteerne rejste i den præliminære betænkning spørgsmål om indførelse af en til § 4 i loven om arbejdstageres opfindelser svarende regel i de 4 nordiske patentlove. Som nævnt i bemærkningerne til § 1 mødte dette imidlertid en kraftig modstand fra visse sider, og bestemmelsen findes i overensstemmelse med komiteernes endelige indstilling ikke i nærværende forslag. Det er derfor påkrævet at ophæve den nævnte regel i loven om arbejdstageres opfindelser.

Samtidig med, at den gældende patentlov ophæves, opretholdes visse af dens regler ved punkt 2-9. Den i komiteernes udkast indeholdte udtrykkelige bestemmelse herom er udgået som overflødig.

Det er hensigten, at de nordiske regeringer indgår den i § 28 omhandlede overenskomst, således at denne og dermed ordningen med nordiske patentansøgninger træder i kraft samtidig med patentlovene.

Ved reglen i stk. 2 opretholdes det i den gældende patentlov indeholdte forbud mod patent på opfindelser af næringsmidler og lægemidler. Der vil derimod kunne meddeles patent på fremgangsmåder til fremstilling af disse produkter. Patenter af denne art bevarer det oprindeligt meddelte beskyttelsesområde, der ikke ved overgangstidens ophør kan udvides til at omfatte selve det pågældende stof, uanset om der i og for sig er dækning herfor i ansøgningsdokumenterne.

Om begrundelsen for den midlertidige opretholdelse af disse undtagelser henvises til bemærkningerne til § 1. Ophævelse af de nævnte forbud kan ske administrativt. Dette bør principielt ikke finde sted, før tilsvarende undtagelser er bortfaldet i de fleste betydende industrilande. Forbudet må imidlertid senest ophæves, når den i Europarådets lovkonvention fastsatte frist for opretholdelse af sådanne bestemmelser er udløbet, d. v. s. 10 år efter Danmarks tiltrædelse. Gennemføres EEC-udkastet, således at der bliver adgang for nordiske patentansøgere til inden for EEC-området at opnå patent på lægemidler og næringsmidler, bør forbudet ligeledes ophæves. Ophævelse kan selvsagt kun ske efter forhandling med de øvrige nordiske lande.

De danske Patentagenters Forening udtalte sig imod at opretholde undtagelsesbestemmelser for næringsmidler og lægemidler i en lang overgangsperiode og mente, at stk. 2 burde udgå eller supple-

res med en sidste frist for ophævelse af undtagelsesbestemmelserne.

Til pkt. 2.

I nyere lovgivning på den industrielle retsbeskyttelses område er den nye lov i almindelighed gjort anvendelig også på rettigheder, der er opstået, medens den ældre lov var gældende.

I overensstemmelse hermed fastsættes det i nærværende bestemmelse, at den nye lov skal gælde også for patenter, der er meddelt i henhold til den hidtidige lovgivning. Den af komiteerne foreslåede betingelse for anvendelsen på ældre patenter: at patentet stadig er i kraft bør udgå, da patenttiden i nærværende forslag forudsættes at være den samme som efter gældende lov.

Det samme gælder patenter, der meddeles efter den nye lovs ikrafttræden, og for hvis vedkommende ansøgningen er behandlet og afgjort i henhold til bestemmelserne i den hidtidige lovgivning, jfr. pkt. 6.

I de særlige tilfælde, hvor den nævnte hovedregel kunne føre til urimelige resultater, er optaget undtagelsesbestemmelser i pkt. 3-10.

Endvidere tager stk. 2 i nærværende bestemmelse sigte på at afbøde det forhold, at betingelserne for forbenyttelsesret i henhold til forslaget § 4 er gjort strengere end efter den nu gældende patentlov. Det bestemmes, derfor, at forbenyttelsesret, der er erhvervet i henhold til den hidtidige lovs § 6 ikke påvirkes af den nye lovs tilsvarende regler.

Til pkt. 3.

Forslaget indebærer, at man på væsentlige punkter udvider kredsen af de omstændigheder, der har nyhedshindrende virkning, jfr. bemærkningerne til § 2.

Det ville imidlertid være ubilligt over for indehavere af ældre patenter at berøve disse et patent, som opfylder de betingelser for patenterbarhed, som gjaldt, da patentet blev meddelt.

Efter nærværende bestemmelse kan derfor patenter, der er meddelt eller meddeles i henhold til den hidtidige lovgivning, jfr. pkt. 6, kun kendes ugyldige i henhold til bestemmelserne i den gældende patentlovs § 24.

Da forslaget i modsætning til komiteerne oprettholder den nuværende patenttid, jfr. bemærkningerne til § 40, er stk. 1 udgået.

Til pkt. 4.

Som det fremgår af bemærkningerne til § 1, indebærer forslaget en udvidelse af området for de patenterbare opfindelser. Efter bestemmelsen i forslaget § 13 kan en inden lovens ikrafttræden ind-

given ansøgning f. eks. på en fremgangsmåde til fremstilling af en kemisk forbindelse efter lovens ikrafttræden ændres til en ansøgning om patent på det ved fremgangsmåden fremstillede nye stof, hvis der i de oprindelige akter er grundlag herfor.

Man bør imidlertid undgå, at en sådan udvidelse af beskyttelsesområdet går ud over andre, der i tiden indtil lovens ikrafttræden, har udnyttet de på den tid ikke patenterbare produkter m. v. eller har truffet væsentlige foranstaltninger til en sådan udnyttelse.

De pågældende bør derfor tillægges en ret af samme art som forbenyttelsesretten i henhold til § 4, således at de i et vist omfang kan fortsætte med at udnytte opfindelsen, selv om en anden opnår patent på denne.

Et tilsvarende spørgsmål opstår derved, at § 3 i forhold til den gældende patentlov medfører en udvidelse af den eneret, som patentet indebærer.

I stk. 2 bestemmes det derfor, at den, som ved lovens ikrafttræden udnytter en opfindelse, på hvilken en anden har patent, uden dog at kræne patentet efter reglerne i den gældende patentlovs § 5, er berettiget til at fortsætte udnyttelsen med bibeholdelse af dennes almindelige karakter.

Til pkt. 5.

Den af forslaget § 2 følgende udvidelse af det materiale, som skal betragtes som nyhedshindrende, kan virke ubilligt over for opfindere, der tidligere har offentliggjort opfindelsen på en måde, som efter den da gældende lov ikke var til hinder for at opnå patent, medens offentliggørelsen efter den nye lov er nyhedsskadelig.

I sådanne tilfælde, hvor opfinderen har handlet i tillid til gældende lov, bør den pågældende fortsat kunne få et gyldigt patent, ligesom han, hvis patentet allerede er meddelt, ikke bør være udsat for, at patentets gyldighed anfægtes efter reglerne i den nye lov. For opnåelse af patent er det dog en forudsætning, at ansøgningen indleveres inden en vis tid efter lovens ikrafttræden. Denne frist er sat til 6 måneder, d. v. s. med udløb den 1. januar 1968.

Til pkt. 6.

Såfremt den nye lovs patenterbarhedsregler skulle anvendes også på ansøgninger, som er under behandling ved lovens ikrafttræden, måtte det anses for nødvendigt, at patentmyndigheden underkastede sådanne ansøgninger en fornyet prøvelse, uanset at en væsentlig del af den hidtil påkrævede undersøgelse var tilendebragt.

Det kan imidlertid ikke anses for påkrævet at foretage en sådan fornyet prøvelse, idet udvidelsen

af det nyhedshindrende materiale stort set omfatter sådanne omstændigheder, som må forventes at fremkomme gennem indsigelser fra almenheden.

Lovforslaget fastsætter endvidere en delvis anden procedure for ansøgningernes behandling for så vidt angår fremgangsmåden ved ansøgningernes fremlæggelse, jfr. bemærkningerne til §§ 21-22.

Endelig bør overgangen til anvendelsen af den nye lov af hensyn til patentmyndighedernes arbejdsbyrde gøres så smidig som muligt, således at loven ikke i selve overgangsperioden kommer til at belaste patentmyndigheden med unødvendigt ekstra arbejde.

Forslaget bestemmer derfor, at ansøgninger, der ved den nye lovs ikrafttræden er under behandling hos patentmyndigheden, skal behandles og afgøres efter bestemmelserne i den hidtidige lovgivning, såfremt der er givet ansøgeren meddelelse om, at ansøgningen er godkendt til fremlæggelse.

Til pkt. 7.

Reglerne i § 22 om obligatorisk offentliggørelse af patentansøgningen kan medføre, at visse ansøgninger vil blive almindeligt tilgængelige samtidig med den nye lovs ikrafttræden. Dette ville kunne medføre uheldige virkninger for ansøgere, som f. eks.

har påregnet en vis yderligere hemmeligholdelse med henblik på videre udvikling af opfindelsen.

For at forebygge dette foreslås, at ansøgninger, der er indleveret før lovens ikrafttræden uanset bestemmelserne i § 22, ikke skal holdes tilgængelige for enhver før 6 måneder efter ikrafttrædelsen.

Til pkt. 8.

Bestemmelserne i forslagens § 51 vedrørende årsafgifter adskiller sig fra de nu gældende regler på adskillige punkter. Det må derfor anses for hensigtsmæssigt, at de nye afgiftsreglers ikrafttræden udskydes i en vis overgangsperiode, bl. a. for at undgå, at patenthaverne gennem misforståelse af de nye regler mister rettigheder på grund af forkert betalte årsafgifter. Overgangsperioden er i forslaget sat til et halvt år, d. v. s. med udløb den 1. januar 1968.

Til pkt. 9.

I nærværende forslag er reglerne vedrørende tillægspatent ændret såvel med hensyn til forudsætningerne for meddelelse af tillægspatent som vilkårene for opretholdelse af et sådant patent. For allerede meddelte tillægspatenter bør imidlertid gælde de lovregler, som gjaldt på det tidspunkt, hvor tillægspatentet blev meddelt. Ved nærværende bestemmelse gennemføres dette princip.